

MAASEUTU ON!
Maaseutua esittelevän DVD:n tekeminen pohjoissavolaisille yläkouluille

Opinnäytetyö

**Johanna Kanninen
Kirsi Mäkäräinen**

Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

Hyväksytty ____.

Koulutusala: Luonnonvara-ala	
Koulutusohjelma: Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma	Suuntautumisvaihtoehto:
Työntekijä/tekijät: Johanna Kanninen ja Kirsi Mäkäräinen	
Työn nimi: MAASEUTU ON! Maaseutua esittelevän DVD:n tekeminen pohjoissavolaisille yläkouluille	
Päiväys: 19.3.2007	Sivumäärä/liitteet: 66+30+ DVD
Ohjaaja/ohjaajat: Pirjo Suhonen, Kati Partanen	
Toimeksiantaja: MTK- Pohjois- Savon Sukupolvenvaihdos (SPV) hanke, Maria Hartikainen	
Tiivistelmä: <p>Maaseutu autioituu Suomessa kovaa vauhtia. Nuoret eivät ole kovin kiinnostuneita maaseudulla asumisesta eivätkä maaseudun ammattitehtävistä työskentelemisestä. Maaseutu ei kuitenkaan ole enää pelkkää karjanhoitoa, kuten moni luulee, vaan esimerkiksi etätyö antaa lähes rajattomat mahdollisuudet. Tietenkään maaseudulla ei sovi unohtaa maataloutta ja moni maaseudun ammatti sivuaakin tai palvelee maatalon jollain tavalla. Lisäksi tarvitaan paljon hoiva- sekä muiden palveluiden tuottajia, sillä maaseudulle jäävät ihmiset ikääntyvät kovaa vauhtia, maaseutu ”ukkoutuu”.</p> <p>Maaseudun kehittämisen onnistuminen yhteiskunnan taholta on todella tärkeää. Tätä varten on luotu maatalouspolitiikka. Maaseutu on jaettu kaupunkien läheiseen, harvaan asuttuun ja ydinmaaseutuun. Kaikilla näillä alueilla harjoitetaan niille kullekin sopivaa politiikkaa ja näin pyritään löytämään ratkaisuja erityisesti niitä alueita vaivaaviin ongelmiin ja korostaa erilaisten alueiden vahvuuksia. Ongelmat eri puolilla maaseutua eivät suinkaan ole samanlaisia.</p> <p>Tulevaisuudessa maaseudun kehittäminen on nuorten käsissä, joten heidät tulisi saada kiinnostumaan asiasta jo varhaisessa vaiheessa. Yleinen mielipide maaseudusta pitäisi saada positiivisemmaksi, sillä nuorten mielipiteeseen on ympäristöllä suuri vaikutus. Oma kiinnostusta maaseutuun ei välttämättä uskalleta näyttää kaveripiirissä kummajaiseksi leimautumisen pelossa.</p> <p>Maaseutua käsittelevää opetusmateriaalia ei ole viime aikoina ollut tarjolla opinto-ohjaajien käyttöön. Erityisen tarpeellista olisi kertoa maaseudun mahdollisuuksista yläasteikäisille nuorille. Tämä tarve oli huomattu MTK- Pohjois-Savon SPV- hankkeessa, jolle teimme opinnäytetyönä maaseudun ammatteja esittelevän DVD:n. Kuvaamme siinä esimerkiksi lypsykarjataloutta, kasvinviljelyä ja puutarhatuotantoa. Lisäksi siinä on mainittu erilaisia maaseudun ammatteja. DVD kuvattiin ja suunniteltiin itse ja lopputuloksena on napakka kahdeksan minuutin kuvaus nuoren mahdollisuuksista maaseudulla. Se on käyttökelpoinen väline esittelemään maaseutua myös nuoremmille.</p>	
Avainsanat: Nuoret, maaseutu, rakennemuutos, DVD:n tekeminen, maaseudun mahdollisuudet	
Luottamuksellisuus:	

Field of study: Natural Resources and the Environment	
Degree Programme: Agriculture and Rural Development	Option:
Author(s): Johanna Kanninen and Kirsi Mäkäräinen	
Title of Thesis: COUNTRYSIDE IS! Making of countryside DVD for Upper Level of Comprehensive Schools in North-Savo	
Date: 19.3.2007	Pages/appendices: 66+30+ DVD
Supervisor(s): Pirjo Suhonen, Kati Partanen	
Project/Partners: The Central Union of Agricultural Producers and Forest Owners, SPV- project, Maria Hartikainen	
<p>Abstract:</p> <p>The countryside in Finland is fast becoming desolate. Young people are not so interested in living in the countryside or working on the occupations the countryside has to offer them. Many people assume that the countryside offers only animal husbandry as source of living. There are other possibilities f.ex. remote work gives almost limitless opportunities. Certainly one should not forget agriculture, because many of the occupations or farm services relate to agriculture in a way or another. In addition to this a lot of nursing and many other services are needed because of the ageing population in the countryside. The proportion of older men in the age structure side is also growing.</p> <p>The success of the development of the countryside is very essential for the whole society. For this reason agricultural politics exist. The countryside is divided in three parts: nearby town, sparsely inhabited and essential countryside. An own suitable policy is practiced for each area, in order to be able to discover solutions for problems existing in the area, and to emphasize the strengths of each area. The problems existing in different parts of the country side are not similar.</p> <p>In the future the development of the countryside is in the hands of young people. Therefore the young should be directed to become interested in development issues already at a young age. Public opinion about the countryside should be made more positive, because the environment has got a big effect on the opinions of the young. A young person's own interest towards country side issues is maybe not shown eagerly, because it might be considered a bit strange.</p> <p>Educational material about country side issues has not lately been really available for the use of Vocational Counsellors. It would be especially useful to tell about the possibilities of the country side to the young in the Upper Level of Comprehensive Schools. This need was noticed in Northern-Savo by MTK Change of Generation- Project, for which we made a DVD presenting the occupations in the country side. We introduce dairy cattle production, crop husbandry and garden management. Besides we mention some of the countryside occupations. The DVD was filmed and planned by ourselves, and as a result there is a snappy eight minutes long description of the possibilities for the young in the country side. This DVD is a useable tool for presenting the country side also for younger people.</p>	
<p>Keywords:</p> <p>Young, country side, structural change, making DVD, possibilities of countryside</p>	
Confidentiality:	

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	SUOMALAINEN MAASEUTU	8
2.1	Maaseutupolitiikka Suomessa	10
2.2	Maaseututyypit	13
2.3	Maaseudun rakennemuutos	15
2.4	Maaseudun tulevaisuuden neljä skenaariota	23
3	NYKYPÄIVÄN NUORI	25
3.1	Maaseudun mahdollisuuksien esittely nuorille	26
3.2	Nuoret ja maaseutuasuminen	27
3.2.1	Ympäristön ja median vaikutus nuorten asenteisiin	30
3.2.2	Nuoren työllistymismahdollisuudet maaseudulla	31
4	MAASEUTU ON! – DVD:N TEKEMINEN	38
4.1	Suunnittelu	38
4.2	Kuvaaminen	40
4.3	Editointi.....	42
4.4	Kannet	45
4.5	Lopputulos.....	46
4.6	Tekoprosessin kuvaus	47
5	ARVIOINTI.....	55
5.1	Aikataulu	55
5.2	Kuvaukset.....	56
5.3	Valmis materiaali.....	57
6	PÄÄTÄNTÖ	59
	LÄHTEET	61

LIITTEET

LIITE 1	Tekijänoikeussopimus
LIITE 2	Kuvaussuunnitelma
LIITE 3	Käsikirjoitus
LIITE 4	Kuvausmuistiot
LIITE 5	Editointitarjoukset
LIITE 6	Editointimuistiot
LIITE 7	Arviointilomake
LIITE 8	Kannet
LIITE 9	Tarjouspyynnöt DVD:n valmistuksesta
LIITE 10	DVD

1 JOHDANTO

Suomalainen maaseutu muuttuu jatkuvasti. Maaseutu ei ole enää ainoastaan perinteisen maatalouden kautta työllistävä ympäristö, vaan se tarjoaa myös muuta yritystoimintaa ja ajanvietettä. Maaseudun elinvoimaisuuden kehittämiseen vaikuttaa ihmisten suhtautuminen maaseutuun ja sen tarjoamiin mahdollisuuksiin.

Maaseudun väestö ikääntyy nuorten muuttaessa työn perässä suurempiin kasvukeskuksiin. Maaseutu ei kiinnosta tämän päivän nuoria. Jotta maaseutu säilyisi tulevaisuudessa elinvoimaisena ja asuttuna, täytyy sen eteen tehdä töitä ja saada nuoret kiinnostumaan siitä. Median avulla voidaan vaikuttaa nuorten mielipiteisiin, vaikka tehokkainta vaikuttamista ovatkin omat positiiviset kokemukset maaseudusta. Jotta positiivisia kokemuksia saataisiin, täytyisi nuoret saada käymään maalla. Tämän takia maaseudun täytyy kehittyä myös nuoria ajatellen. Maaseudun täytyy pystyä tarjoamaan työllistymismahdollisuuksia kaikille ikäryhmille, jotta suuret kasvukeskukset eivät vie kaikkia ihmisiä.

Kehittyäkseen maaseutu tarvitsee tulevaisuudessa eri alojen osaajia. Yhteiskunnan tulisi osata hyödyntää maaseudun tarjoamia mahdollisuuksia. Suomen harjoittaman maaseutupolitiikan tulee ottaa huomioon erilaiset olosuhteet erilaisilla maaseutualueilla. Euroopan unionin (EU) maaseutupolitiikka on osa suomalaista maataloutta ja maaseutupolitiikkaa EU:n jäsenyyden kautta.

Jotta nuoria saataisiin kiinnostumaan maaseudusta, päätettiin MTK- Pohjois- Savon SPV- hankkeessa tehdä maaseutua esittelevää materiaalia pohjoissavolaisille yläasteille. Tästä meille tarjoutui mahdollisuus tehdä opinnäytetyö. Opinnäytetyönämme tulemme tekemään DVD:n, jonka tarkoituksena on luoda positiivisia mielikuvia maaseudusta. DVD:ssä tulemme kuvaamaan tarjolla olevia maaseudun mahdollisuuksia, joista tullaan kertomaan tarkemmin myöhemmin tässä työssä. Positiivisia mielikuvia on tarkoitus luoda tekemällä nuoret mukaansa tempaiseva DVD, jossa musiikilla ja näytettävillä kuvilla on suuri merkitys. Nuoret ovat peruskouluaan päättäessään 15–16-vuotiaita. Tällöin he tekevät valintoja tulevaisuutensa suhteen ja silloin on hyvä koettaa vaikuttaa heidän valintoihinsa, siksi valitsimme heidät kohderyhmäksemme.

Opinnäytetyössämme tulemme kertomaan suomalaisesta maaseudusta ja sen rakennemuutoksesta. Tulemme myös käsittelemään sitä, mitä maaseudulla tulisi tehdä, jotta nuoret saataisiin kiinnostumaan siitä. Lisäksi pohdimme median ja ympäristön vaikutusta nuorten ajatusmaailmaan. DVD:n tekoprosessin kuvaaminen on olennainen osa työtämme. Kerromme yksityiskohtaisesti kuinka DVD tulisi tehdä, kuinka me sen teimme ja miksi teimme niin kuin teimme.

Tärkeimpiä lähteitä opinnäytetyössämme tulevat olemaan suomalaista maaseutua käsittelevät teokset, nuoria käsittelevät teokset, sekä videokuvaamisesta kertovat teokset. Työssä tullaan käyttämään Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) julkaisuja ja selvityksiä. MTT:ltä ilmestyy vuosittain taloustutkimuksen julkaisu Suomen maatalouden ja maaseutuelinkeinojen tilanteesta ja tapahtumista. Tätä tulemme käyttämään erityisesti käsitellessämme maatalouden rakennemuutosta. Nuorta ja maaseutua käsitellään tutkimusten kautta. Tärkein lähde siinä on Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän julkaisu vuodelta 2004. Nuorista kertovassa osuudessa tullaan käyttämään myös kasvatustieteen kirjallisuutta.

2 SUOMALAINEN MAASEUTU

Suomalainen maaseutu on olennainen osa suomalaista kulttuuria. Sen avulla turvataan kotimaisen ruuan ja puun tuotanto. Näin suomalainen maaseutu palvelee koko yhteiskuntaa. Suomi on Euroopan unionin maaseutumaisin maa. Täällä peräti 27 % väestöstä asuu maaseutumaisilla alueilla, ydin- ja harvaan asutulla maaseudulla. Vielä 1950-luvulle asti yli puolet maaseudun väestöstä sai toimeentulonsa maa- ja metsätaloudesta. Nykyään tämä määrä on alle viidesosa, eli suomalainen maaseutu ei ole ainoastaan maatalouden kautta työllistävä. Nykyään maaseutu on monille paikka asua. Töissä käydään lähikaupungeissa, asuinpaikan ulkopuolella. Asuinpaikan lisäksi maaseutu on monille vapaa-ajanviettopaikka, erityisesti kaupunkilaiset ovat kiinnostuneita sen tarjoamista virkistysmahdollisuuksista. Maaseutu koetaan paikkana, jonne voi mennä rauhoittumaan. Puhdas luonto tarjoaa elämyksiä kaupungeissa asuville ihmisille (kuvio 1). (Uusitalo 1997, 12–16.)

KUVIO 1. Maalaismaisemaa Leppävirralla (Kanninen 2005)

Määritelmänä maaseutu vaihtelee eri asiayhteyksissä ja tilanteissa. Voidaan sanoa, ettei ole olemassa yhtä yleisesti hyväksyttyä maaseudun määritelmää. Monesti maaseutu määritetään kaupungin kautta, se on jotakin mitä kaupunki ei ole. Kaupungit mielletään hallinnon ja oikeuden yksiköiksi, joissa asutaan tiheään. Maaseutu puolestaan mielletään päinvastaisesti, maaseudulla on tilaa asua ja elää. (Lüthje 2005, 43.)

Maaseudun määrittämisessä käytetään suppeaa ja laajaa maaseutumäärittelyä. Suppean määritelmän mukaan maaseuduksi luetaan haja-asutusalueet ja alle 500 hengen taajamat. Laajemmassa määritelmässä maaseutua ovat alle 30 000 asukkaan kunnat ja kaupungit. Laaja määritelmä on EU:ssa maaseudusta käytetty määritelmä. Tämän määritelmän mukaan suomalaisista peräti 57 % kuuluisi maaseutuväestöön. OECD käyttää maaseudun ja kaupungin luokittelussa rajana 150 asukasta/km². Tämänkin määritelmän perusteella valtaosa suomalaisista asuu maaseudulla. (Mustakangas, Kiviniemi & Vihinen 2004, 20.)

Todellisuudessa maaseudulla kuitenkin asuu kolmannes suomalaisista. Maaseudusta puhuttaessa tällöin tarkoitetaan alueita, joiden väestötiheys on alle 50 henkilöä/km². Käsitettä ”maaseutu” voidaan tarkastella monesta eri näkökulmasta. Maaseutu tarjoaa erilaisille pienyrityksille mahdollisuuden toimia. Nämä pienyritykset voidaan ryhmitellä kolmeen eri ryhmään; perustuotantoon, monialaisiin tiloihin ja muihin maaseudun pienyrityksiin. Perustuotantotiloilla harjoitetaan perinteistä maa- ja metsätaloutta. Monialaisilla tiloilla puolestaan harjoitetaan perinteisen maa- ja metsätalouden lisäksi muuta monialaista yritystoimintaa, esimerkiksi koneurakointia. Muita maaseutuyrityksiä ovat maaseudulla sijaitsevat pienyritykset, esimerkiksi hoivapalveluyritykset. Näillä pienyrityksillä ei ole maatilakytettä. (Niemi & Ahlstedt 2006, 14.)

Vuonna 2003 maaseudulla oli runsaat 130 000 pienyritystä, joista 39 prosenttia oli perustuotantotiloja, 18 prosenttia monialaisia tiloja ja 43 prosenttia muita yrityksiä. Monialaisten tilojen päätoimiala vuonna 2003 oli koneurakointi, jota harjoitti 38 prosenttia. Muita toimialoja olivat matkailu, erilaisten palvelujen tuottaminen sekä puun- ja elintarvikkeiden jatkojalostaminen. Maaseudun pienyrityksistä joka kymmenes toimii muun kuin alkutuotannon parissa. (Niemi & Ahlstedt 2006, 14–15.)

Maaseutuun yhdistetään yleisesti tietyt elementit ja piirteet. Maaseudun elementit ja piirteet muodostavat ihmisissä mielikuvia siitä, mikä on maaseutua ja mikä ei. Maaseudulla on oma olemuksensa, joka kylläkin muuttuu koko ajan. Suomalaisten kuva maaseudusta on, että maaseudun elementtejä ovat pellot, navetat ja lehmät laitumella. Metsät, järvet ja joet ajatellaan luonnoksi. Maatalouteen liitetään puolestaan myös metsätalous, suomalaiset maatilat ovat maa- ja metsätiloja. Tarkan maatilamäärityksen mukaan maatilaksi luetaan tilat, joilla on käytössä maatalousmaata vähintään yksi hehtaari ja joka harjoittaa maataloustuotantoa. Maatiloja eivät ole puutarhayritykset, joilla on vain kasvihuonetuotantoa. (Lüthje 2005, 46–47.; Tike 2006, 12.)

2.1 Maaseutupolitiikka Suomessa

Euroopan unionissa maaseutua käsitellään maaseutupolitiikan kautta. Maaseutupolitiikka on vielä melko nuori politiikan ala, mutta sen tavoitteena on taata elinvoimainen ja toimiva maaseutu. Maaseutu tulisi pitää vahvemmin mukana alueellisessa ja kansallisessa kehittämisessä. Eri maissa maatalouspolitiikalla on omat lähtökohtansa. Suomessa maaseutupolitiikka jaetaan suppeaan ja laajaan maaseutupolitiikkaan. Laaja maaseutupolitiikka käsittää kaikkien eri hallintoalojen maaseutuun välittömästi tai välillisesti vaikuttavia toimenpiteitä. Suppea maatalouspolitiikka puolestaan sisältää muita politiikanaloja tukevia ja täydentäviä maaseutuun kohdistuvia suoria toimenpiteitä. (Uusitalo 1998, 36.)

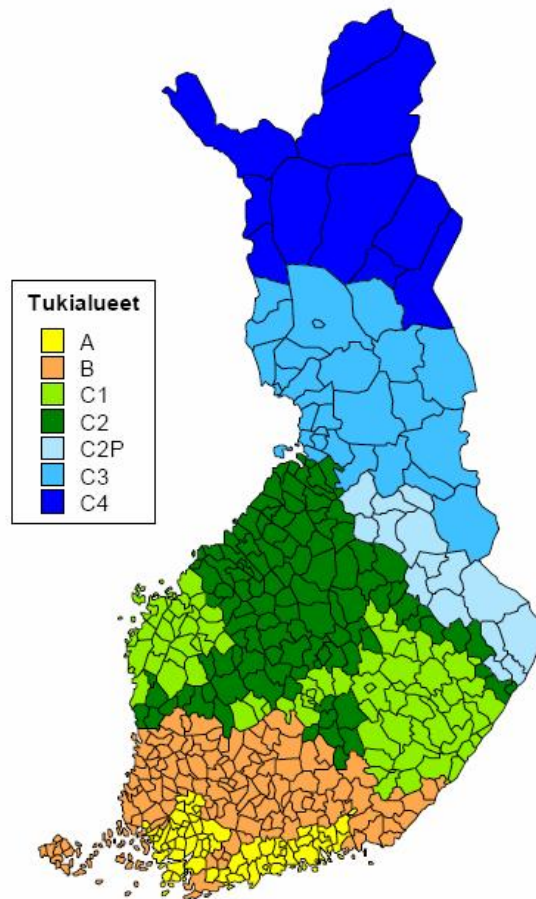
Maaseutupolitiikan tärkein tavoite on luoda edellytykset asumiseen maaseudulla, mikä tarkoittaa ikä- ja sukupuolirakenteeltaan monipuolista maaseutua. Siksi maaseutupolitiikan toimenpiteet kohdistuvat yhdessä kuntien kanssa eläkeläisiin, työikäisiin, nuoriin ja lapsiin. Tavoitteena on tarjota vanhemmalle väestölle hoivapalveluja, työikäisille etätyömahdollisuuksia, sekä nuorille ja lapsille vapaa-aikaan liittyviä virikkeitä sekä päivä- ja iltapäivähoitoa, myös kyläkoulut halutaan pitää toiminnassa. Maaseutupolitiikan käytännön kehittämien tapahtuu kaikkialla maaseudulla ja siinä hyödynnetään kansallista ja EU:n ohjelmapolitiikkaa. (Niemi & Visti 2004, 1.)

Suomen maaseutupolitiikka muodostuu viidestä toimintalinjasta: maaseudun toimintarakenteiden vahvistamisesta, elinkeino- ja työrakenteiden uudistamisesta, peruspalve-

lujen kunnossapidosta ja rakentamisesta sekä osaamisen tason nostamisesta. Nämä on tiivistetty neljään maaseutupoliittiseen kokonaisohjelmaan. Maaseutupoliittinen kokonaisohjelma korostaa paikallishallinnollista yhteistyötä. Sillä tuetaan myös hallitusohjelman tavoitteita. Sen avulla etsitään myös ratkaisuja maaseudun elinkeinojen kehittämiseen sekä vähennetään muuttoliikettä ja väestörakenteen epätasapainottumista. (Niemi & Visti 2004, 2-3.)

EU:n maatalouspolitiikka vaikuttaa suomalaiseen maatalouteen. Sen painopisteenä on maanviljelijöiden aseman parantaminen yrittäjinä. Tuotteiden hintoja pyritään pitämään maailmanmarkkinahintojen tasolla. Markkinoita säädelään EU:ssa tuotanto- ja tukioikeuskiintiöiden kautta. Tuotantokiintiöitä käytetään maidolla ja sokerilla. Tuki-kiintiöt ovat käytössä vilja- ja öljykasvien viljelyalan, perunatärkkelyksen, emolehmi- en, sonnien ja uuhien osalta. Viljelijöiden tulotasoa pyritään pitämään yllä maksamalla tulotukia, jotka ovat EU:n kokonaan rahoittamia, EU:n ja Suomen yhteisesti rahoitta- mia tai kokonaan kansallisia. Tilatukijärjestelmä liittyy kiinteästi yhteisen maatalous- politiikan markkinajärjestelmien toimintaan ja EU rahoittaa ne kokonaan. Luonnon- haittakorvauksista EU maksaa 32 % ja ympäristötuesta 55 %, loput maksaa Suomi kansallisista varoistaan. Tuen saannille on asetettu edellytyksiä kuten elintarviketur- vallisuutta, eläinten hyvinvointia ja ympäristönsuojelua koskevien lakisäädösten nou- dattamista. Suomalainen maatalous sai vuonna 2006 yhteisen maatalouspolitiikan mu- kaista tukea 1293 milj. euroa. EU-tukien lisäksi maataloille maksettiin vuonna 2006 kansallista tukea 614 milj. euroa. (Niemi & Ahlstedt 2006, 50–52.)

Suomi on jaettu seitsemään tukialueeseen (kuvio 2), tukimuodot vaihtelevat alueittain. Kaikkia tukia ei makseta kaikille alueille. Vuonna 2006 Suomessa otettiin käyttöön EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistuksen seurauksena tilatukijärjestelmä, jossa CAP-tuki jakaantuu tuotannosta irrotettuun tilatukeen sekä tuotantosidonnaiseen osaan. (Niemi & Ahlstedt 2006, 50–52.)

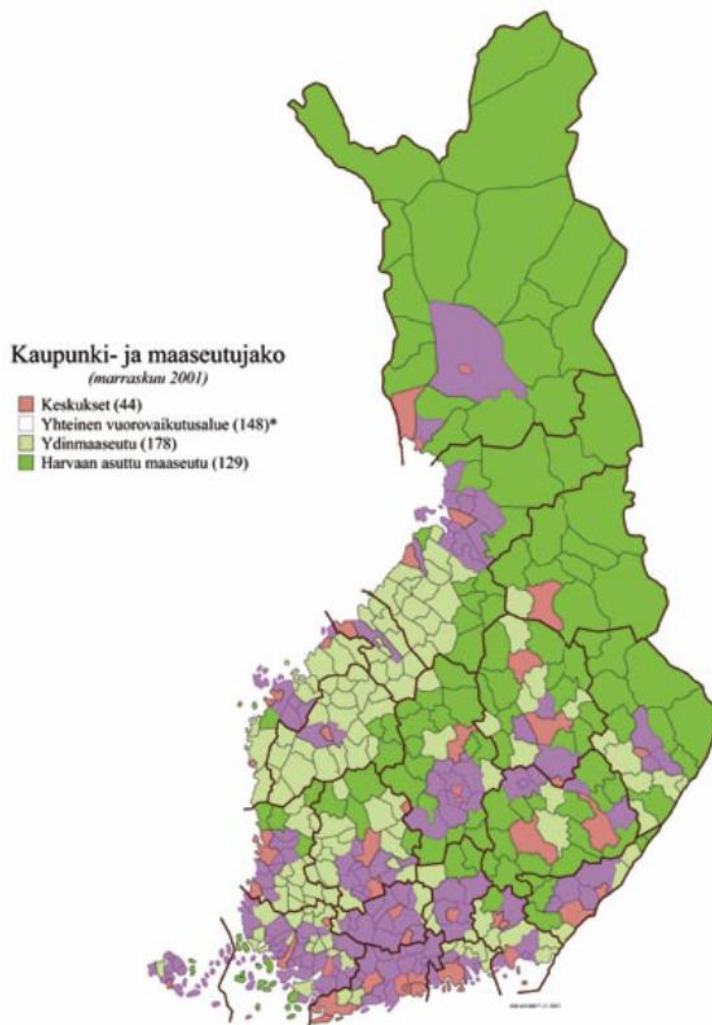

KUVIO 2. Kartta tukialueista (Maa- ja metsätalousministeriö.)

Maaseutu- ja aluepolitiikalla pyritään parantamaan maaseudun hyvinvointia ja lisäämään elämisen mahdollisuuksia maaseudulla, sekä hillitsemään maaltamuuttoa. Tätä rahoitetaan EU:n osittain rahoittamilla varoilla, EU:n maatalouspolitiikkaan liittyvillä rakennerahastoilla, sekä kansallisilla hallinnon eri tasoilla olevilla kehittämissohjelmilla. Alueelliset rakennekehitysohjelmat kuten Itä- ja Pohjois-Suomen tavoite 1-ohjelma ja ALMA muodostuvat laajoista maakunnallisista ja ylimaakunnallisista kehittämissankkeista. Puolestaan LEADER + ohjelma, sekä POMO + ohjelma vastaavat seututason kehittämisestä. Vuosien 2007–2013 välisen ajan EU:n rakennerahastot ovat varanneet 336,1 miljardia euroa maaseutu- ja aluepolitiikan alaisiin kehittämissankkeisiin. (Uusitalo 1998, 15; Niemi & Ahlstedt 2006, 80.)

2.2 Maaseututyypit

Maaseutu on kaupunkien kanssa vuorovaikutuksessa oleva, kansallisiin ja kansainvälisiin kehityskulkuihin kytketty osaavien ihmisten sekä luonnon muodostama haja- kylä- ja pikkukaupunkiasumisen ja yhä useampien ammattien yhteisö. Tämän seurauksena maaseutu on monien erilaisten ihmisten ja ammattien paikka. Maaseutua määritettäessä siihen liitetään usein haja-asutusvaltaisuus, alkutuotannon keskimääräistä suurempi osuus tuotantorakenteessa ja syrjäisyys suurista keskuksista. Maaseutu on moninainen käsite ja siksi maaseutupolitiikassa maaseutu on jaoteltu eri vahvuuksia ja kehitysnäkymiä omaaviin maaseututyyppeihin. Nämä kolme pääsääntöisesti käytettävät tyyppiä ovat kaupunkien läheinen maaseutu, ydinmaaseutu ja harvaan asuttu maaseutu (kuvio 3). Näiden alueiden sisällä on hyvinkin suuria vaihteluja ja kehitysnäkymiä ja vahvuudet poikkeavat suuresti toisistaan. Viljelijöitä on eniten ydinmaaseudulla ja harvaan asutulla maaseudulla. Näiden rinnalle ovat nykyään tulleet muut ryhmät kuten pienyrittäjät sekä muualla työssä käyvät ihmiset, siksi onkin tärkeää ottaa alueelliset erot huomioon maaseudulla. (Uusitalo 1998, 12–14.)

KUVIO 3. Maaseututyypin jakautuminen Suomessa vuonna 2001 (Elinvoimainen maaseutu – yhteinen vastuumme 2004, 28.)

Kaupunkien läheinen maaseutu

Kaupunkien läheisessä maaseudussa asukkailla on mahdollisuus käydä töissä lähikaupungeissa, sekä maatalous- ja muilla yrittäjillä on monipuoliset lähimarkkinat. Tällä maaseututyypillä onkin parhaat kehittymismahdollisuudet. Kaupunkien läheinen maaseutu sijoittuu lähinnä Etelä- ja Länsi-Suomeen, joissa on parhaat edellytykset maatalouden ja maaseudun elinkeinorakenteen monipuolistumiselle. Monet tämän alueen kunnat ovat muuttovoittoisia. Muuttovoiton ansiosta kaupunkien läheisen maaseudun monet pienemmät kunnat pystyvät monipuolistamaan palvelujaan ja tekemään investointeja kuitenkin siten, että taloudellinen liikkuvuus säilyy. Korkea hyvinvointi näkyy

mm. hyvänä terveydentilana suhteellisen nuorten asukkaiden keskuudessa. Työttömyys ja psykososiaaliset ongelmat ovat vähäisiä. (Elinvoimainen maaseutu- yhteinen vastuumme 2004, 27.)

Ydinmaaseutu

Ydinmaaseudun elinkeinorakennetta hallitsee vahvasti alkutuotanto. Tähän liittyy myös erikoistuneen alkutuotannon kehittäminen ydinmaaseudulla. Erikoistumista voi olla esimerkiksi sikataloudessa, siipikarjataloudessa tai turkistaloudessa. Myös teollisuudella voi olla ydinmaaseudulla toimintakeskittymiä. Ydinmaaseudun läheisyydessä on keskisuuria keskuksia. Alueen kuntakeskukset ovat monipuolisia ja kylät elinvoimaisia. Elintaso on suhteellisen alhainen, mutta myöskään psykosomaattisia ongelmia ei ole. Ydinmaaseudun kunnat sijoittuvat Etelä- ja Länsi Suomeen. (Elinvoimainen maaseutu- yhteinen vastuumme 2004, 27.)

Harvaan asuttu maaseutu

Harvaan asutun maaseudun uhkana on huono kehittyminen. Nuoret muuttavat pois, palvelut vähenevät, maatalous on supistunut eivätkä uudet työpaikat riitä korvaamaan perinteisten työpaikkojen poistumaa. Pitkät etäisyydet keskuksiin eivät mahdollista työssäkäyntiä muualla. Ankarat luonnonolosuhteet vaikeuttavat alkutuotantoa. Vanhusväestön määrä kasvaa, jonka seurauksena kuntien taloudellinen tilanne on huono, niiden kamppaillessa palvelutuotantovelvoitteiden kanssa. Elintaso on alhainen, työttömyys on korkea ja erilaiset sosiaaliset ongelmat kasvavat. Elinkeinorakenne on yksipuolinen ja paikallismarkkinat ovat etäällä ja suppeat. Suurin osa harvaan asutun maaseudun kunnista sijaitsee Itä- ja Pohjois-Suomessa. (Elinvoimainen maaseutu- yhteinen vastuumme 2004, 27.)

2.3 Maaseudun rakennemuutos

Maaseutu on muokkautunut yhteiskunnan sen hetkisen tilanteen mukaan läpi historian. Tämä jatkuu edelleen, maaseutu elää nyky-yhteiskunnan mukana ja ottaa siitä vai-

kutteita. Maaseudun rakennemuutosta voidaankin kuvata seuraavasti; alussa oli asuttamattomia alueita luonnossa, jonne tuli Jussi kuokkansa kanssa. Luonnon luomaan alkoi rakentua taloja ja vähitellen kyliä, tuli eläimiä ja ihmisiä, joista muodostui perinteistä maataloutta. Maatalouden kulta-aikaa kesti puoli vuosisataa, kunnes rakennemuutoksen seurauksena ihmiset alkoivat muuttaa maalta kaupunkiin. Muuttoliike on jatkunut näihin päiviin asti, minkä näkee autioituneina taloina ja hiljentyneinä kyläteinä (kuvio 4). (Uusitalo 1998, 11.)

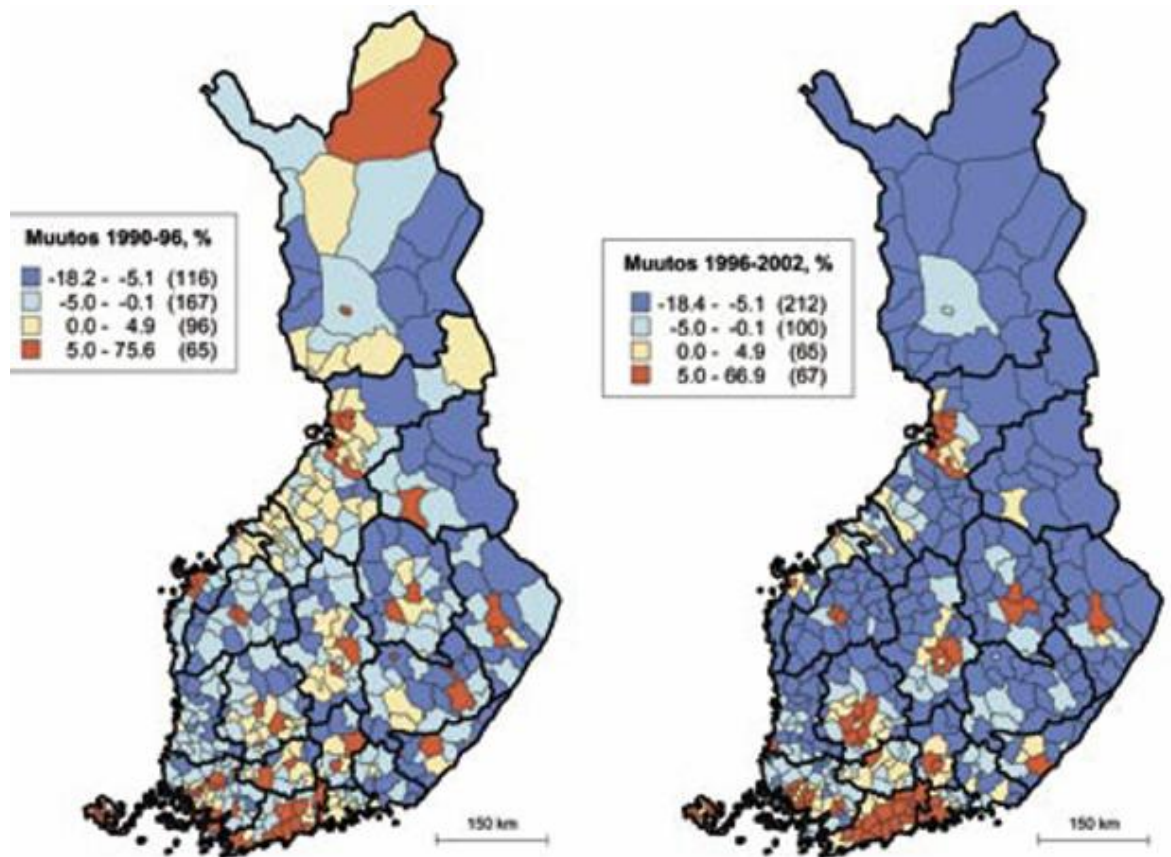

KUVIO 4. Hiljainen kylätie Ristijärvellä (Moilanen 2006)

Maaseudun nykytilannetta ja sitä, kuinka siihen on tultu, voidaan miettiä maaseudun historian kautta. Historiallisen kehityksen tiedostaminen antaa monia vastauksia myös tämän päivän tilanteeseen. Maaseutuun vaikuttaa vahvasti senhetkinen yhteiskunnan tilanne. Maaseudun kehityksen kannalta lähihistoriassamme on monia merkittäviä tapahtumia. Maaseudun kehittyminen lähti liikkeelle torpparinvapautuksesta vuonna

1918 ja Lex Kalliosta eli laista maan hankkimisesta asutustarkoitukseen vuonna 1922. Myöhemmin maaseudun kehittymiseen ovat vaikuttaneet siirtoväen ja rintamamiesten asuttaminen vuoden 1940 pika-asutuslailla ja vuoden 1945 maanhankintalailla. Nämä olivat merkittäviä osoituksia hyvinvointivaltion luomiselle, sekä koulujen ja sosiaali- ja terveystalouden rakentamiselle maaseudulle. Maaseutu oli tuohon aikaan alkutuotannon ympäristöä. 1940 alkutuotanto työllisti peräti 1,2 miljoonaa ihmistä, 60 % koko silloisesta työpaikkojen määrästä. 1960-luvulta alkanut maa- ja metsätalouden rakennemuutos, 1990-luvun alun lama ja Suomen liittyminen Euroopan unionin jäseneksi vuonna 1995 ovat vaikuttaneet omalta osaltaan myös maaseudun kehitykseen. (Uusitalo 1998, 11.; Pekkanen, Majjala, Piispanen & Lehtonen 1997, 20.)

1860-luvun lopussa olleet nälkävuodet saivat maaseudun väestön liikkeelle osan väestöstä muuttaessa kaupunkiin. 1900-luvun alussa maaseudun väestön määrässä ei tapahtunut suuria muutoksia, koska maanviljely tarjosi riittävästi työtä. 1940-luvulla asutustoiminnan ja suurten ikäluokkien syntymisen seurauksena maaseudun väestön määrä alkoi kasvaa. Kasvu jatkui aina 1950-luvun loppupuolelle asti, jolloin Suomen väkiluvusta asui maaseudulla noin 2,8 miljoonaa ihmistä eli noin 65 %. Maa- ja metsätalouden koneellistumisen seurauksena 1950-luvulta alkaen työmahdollisuudet maaseudulla alkoivat kuitenkin vähentyä. Samanaikaisesti Etelä-Suomen keskukset tarjosivat uusia työmahdollisuuksia. Erityisesti parhaassa perheenperustamisiässä olleet nuoret lähtivät pois maaseudulta, jonka seurauksena maaseudun väestö alkoi ikääntyä. Nuorten määrä väheni samalla kun vanhusväestön määrä kasvoi. 1990-luvun loppupuolella väestön väheneminen maaseudulla hidastui, vaikka maaseudun muuttoliike kaupunkiin on kasvanut. Maaseutuväestön vähenemisen hidastuminen johtui paluumuutosta ja etätyömahdollisuuksien lisääntymisestä. Samanaikaisesti on ollut huomattavissa väestön keskittyminen suuriin kasvukeskuksiin. Ainoastaan maaseutu ei ole menettänyt väestöä, vaan sen rinnalla pienet syrjäisemmät kaupungit ovat kärsineet myös muuttotappiosta (kuvio 5). (Uusitalo 1998, 14; Pekkanen ym. 1997, 20–21.)

KUVIO 5. Väestönmuutos kunnittain vuosina 1990–1996 ja 1996–2002. (Keränen 2004.)

Sotien jälkeen asuttaminen, teollistuminen ja hyvinvointivaltion rakentaminen olivat suurimpia projekteja Suomessa. Asutustoiminnan ansiosta maaseutu säilyi elinvoimaisena 1960-luvulle asti, jonka jälkeen maanviljely alkoi vähentyä, kun ”pellot pistettiin pakettiin”. Rakennemuutos oli alkanut. Tilojen lukumäärä alkoi vähentyä 1960-luvun puolivälissä, tilakoon kuitenkin kasvaessa. Samaan aikaan maatalous alkoi koneellistua (kuvio 6). Ihmisiä muutti pois maaseudulta, suuriin kaupunkeihin, taajamiin sekä Ruotsiin. Kasvupolitiikka, joka korosti teollisuutta, meni maatalouspolitiikan edelle, koska maatalouspolitiikka palveli ainoastaan maataloutta. Vaikka maanviljelys väheni, olivat 1960-luku ja 1970-luvun alkupuoli maaseudun kehittymisen aikaa, sillä aluepolitiikka ja hyvinvointipalvelujen laajeneminen myös maaseudulle kasvoi, sekä kylätoimikunta toiminta alkoi 1970-luvulla. (Haapala 2004, 244; Uusitalo 1998, 12.)

KUVIO 6. Maaseudun koneellistuminen 1960- luvulta 2000- luvulle (Roininen & Kanninen 2006)

Suomalainen maaseutu muuttui 1990- luvun loppupuolella. Käännekohta oli vuonna 1995 liittyminen Euroopan unionin jäseneksi. Liityttäessä EU:n jäseneksi pelättiin EU:n ajavan suomalaisen maatalouden alas. Muutos suomalaisessa maataloudessa ja yhteiskunnan negatiivinen suhtautuminen maatalouteen alkoi kuitenkin jo ennen EU:n jäsenyyttä. EU-jäsenyys muutti suomalaista maatalouspolitiikkaa eurooppalaisemmaksi ja vanhasta maatalouspolitiikasta, joka suosi pieniä tiloja, luovuttiin. Tilalle tulleita tavoitteita olivat kuluttajien toiveiden tyydyttäminen laadukkailla elintarvikkeilla, sekä yhteiskunnan puhtaan, asutun ja viihtyisän elinympäristön turvaaminen. EU jäsenyys koettelikin viljelijöiden hermoja tuoden tullessaan uudenlaisen tukipolitiikan tuotantokiintiöineen sekä maatalouden ympäristöohjelman. Samanaikaisesti myös muutos rahavirroissa hankaloitti Suomen asemaa. Tuottajahintojen pudotus maailmanmarkkinanhintojen tasolle olisi edellyttänyt, että Suomen tuottajahinnat olisivat alenneet yhdessä yössä neljäsosan. Tämän koettelikin monen viljelijän uskoa suomalaiseen maatalouteen ja monet tilat ottivat ”jäähdyttelyvaiheen”, jossa jatkettiin niin kauan, kun tuotantorakennusten ja koneiden puolesta pystyttiin. Uusia investointeja ei enää tehty. Tälle vastapainona puolestaan olivat tilat, jotka valitsivat kasvun ja lisäsivät eläin- ja peltomääriä. Tätä kasvua tukivat EU:n tuomat investointituet, jotka tukivat tilojen kasvua ja uusia investointeja. (Laurila 2004, 349–363.)

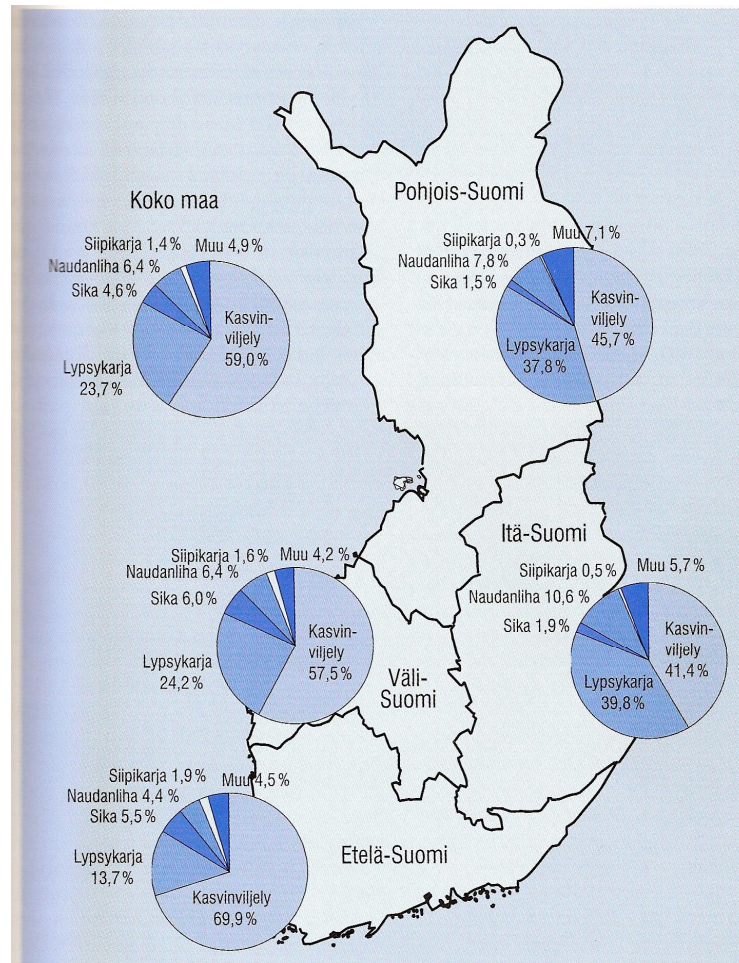
Yllä kuvattu muutos näkyy maaseudulla maatalouden rakennekehityksessä. Maatalouden rakenteen muutos on ollut viime vuosina rajua. Suomen liittyessä Euroopan unio-

nin jäseneksi 1995, oli Suomessa yli 95 000 toimivaa maatilaa, nyt reilut kymmenen vuotta myöhemmin niitä on vajaat 69 000. Tilojen määrä on vähentynyt yli 3 prosentin vuosivauhdilla. Kotieläintaloudessa väheneminen on ollut vielä nopeampaa, sillä esimerkiksi maidontuotantoon erikoistuneiden tilojen määrä laskee lähes seitsemän prosentin vuosivauhdilla. Eniten vähenemistä on tapahtunut Itä-Suomessa, 32 prosenttia ja vähiten Pohjois-Suomessa, 23 prosenttia. Väli-Suomessa ja Etelä-Suomessa muuton on ollut suunnilleen sama, 27 prosenttia. (Niemi & Ahlstedt 2006, 7–8.)

Vastapainona tilojen vähenemiselle tilakoot ovat kasvaneet. Viljelty peltoala on pysynyt suurin piirtein samana. Aktiivitulojen koko on kasvanut vuosien 1995–2005 aikana alle 23 peltohehtaaria lähes 33 peltohehtaariin. Rakennemuutosta kuvaa erikokoisten tilojen suhteellisissa osuuksissa tapahtunut muutos, jossa kymmenessä vuodessa alle 20 hehtaarin tilojen osuus on vähentynyt yli kymmenen prosenttia. Yli 50 hehtaarin tilojen osuus on puolestaan kolminkertaistunut 7 prosentista 19,3 prosenttiin. Yli sadan hehtaarin tiloja on kuitenkin vain 4 prosenttia kaikista tiloista. Suomalainen maatalous on siis edelleen pientilavaltaista. (Niemi & Ahlstedt 2006, 18.)

Vaikka maatalouden rakennekehitys on ollut nopeaa, on maatalouden tuottavuuskehitys ollut suhteellisen hidasta. Vuonna 2005 maataloudessa saatiin samalla panosmäärällä aikaan noin 13 prosenttia enemmän tuotantoa kuin vuonna 1992. Maatalouden tuottavuus nousikin vain vajaan prosentin vuodessa. (Niemi & Ahlstedt 2006, 8.)

Tarkasteltaessa tuotantorakennetta tilamäärällisesti kymmenen vuoden aikajaksolla, on se muuttunut huomattavasti. Kotieläintilojen osuus on vähentynyt huomattavasti, kun taas kasvinviljelytilojen osuus on kasvanut selvästi (kuvio 7). Tuotannon kokonaisarvolla mitattuna on lypsykarjatalous kuitenkin edelleen suomalaisen maatalouden merkittävin tuotantosuunta ja toiseksi tärkein yksittäinen maataloustuote on sianliha. (Niemi & Ahlstedt 2006, 20–21.)

KUVIO 7. Tukea saaneiden tilojen tuotantosuuntajakaumat vuonna 2005, missä Uusimaa ja Ahvenanmaa ovat yhdistetty Etelä-Suomeen. (MMM:n tukirekisteri/TIKE. Niemi & Ahlstedtin mukaan 2006, 21.)

Paineet rakennekehitykseen ja tilakoon kasvuun ovat edelleen kovat. Rakennekehitys ei kuitenkaan ole ollut alueellisesti tasapuolista kaikkialla Suomessa. Maataloustuotannon edellytykset, maatalouden nykyrakenne ja sen kehittämismahdollisuudet ovat hyvin erilaisia maan eri osissa. EU-jäsenyyden seurauksena tuotanto on keskittynyt sekä tilakohtaisesti että alueellisesti. Rakennekehitystä tarkasteltaessa ei ole kyse ainoastaan tilamäärän muutoksesta, vaan siihen vaikuttavat myös alueelliset eroavuudet, sekä luopumis- ja jatkamishalukkuudet, ellei tilalla ole mahdollisuutta peltopinta-alan kasvattamiseen tai työvoiman saamiseen. Tällöin ei kotieläintuotannon laajentaminen ole välttämättä mahdollista, vaikka halukkuutta olisikin. Tarkasteltaessa maatalouden

rakennekehitystä laajemmin, voidaan arvioida myös koko alueen elinvoimaisuuden vaikutusta aluetalouteen. (Pyykkönen 2001, 2; Niemi & Ahlstedt 2006, 21.)

Maatalouden rakennemuutos vaikuttaa myös ympäröivään maaseutuun. Alueilla, joilla maatalouden työpaikat vähenevät voimakkaasti, näyttää myös muu työllisyyden muutos olevan voimakasta. Sellaisilla maatalousvaltaisilla alueilla, joilla kilpailukyky on heikkoa, on myös alueen muu elinvoimaisuus heikompa. Tästä voikin syntyä negatiivinen kierre. Ydinmaaseutu ja harvaan asuttu maaseutu poikkeavat toisistaan, sillä rakennemuutos on syrjäisimmillä alueilla suurinta. Tämä näkyy tuotannon ja investointien keskittymisenä ydinmaaseudulle. Etelä- ja Länsi-Suomessa, jotka ovat ydinmaaseutuun kuuluvia alueita, on investointiaktiivisuus voimakasta, jolloin maatalous kehittyy ja edistää alueen muutakin elinkeinorakennetta. Puolestaan syrjäiseen maaseutuun kuuluvilla Itä- ja Pohjois-Suomen alueilla investoinnit ovat olleet koko maata huomattavasti pienemmät, nämä alueet ovat elinvoimaisuudeltaan taantuvia. (Pyykkönen 2001, 28–32.)

Jotta maaseutu pysyy mukana kaupunkivaltaistuvassa yhteiskunnassa, täytyy maaseutua kehittää. Tätä varten on luotu maaseutupolitiikka, jonka tehtävänä on saada maaseutu jälleen elämään. Keinot maaseudun elinvoimaisuuden parantamiseksi ovat toiset kuin ennen, jolloin nojattiin maaseudun peruselementteihin, eli metsään, peltoon ja eläimiin, joita vahvistettiin suomalaisella sisulla, jota tarvitaan edelleen. Nykyään näiden asioiden rinnalle tarvitaan tietoa, osaamista, yrittäjyyttä ja yhteistyötä, sekä lisäksi kansainvälisyyttä. Elävä maaseutu on monipuolinen kooste erilaisia elinkeinoja ja väestöryhmiä. (Uusitalo 1998, 11.)

Maaseudun kehittämisessä tärkeitä tekijöitä ovat maaseudun uudet asukkaat. Maalle muuttavat uudet asukkaat ovat usein aktiivisia ja halukkaita kehittämään asuinympäristöään. Uusien asukkaiden saamiseksi täytyy maaseudulle saada lisää työpaikkoja. Nykyään etätö tarjoaa paljon mahdollisuuksia. Toisaalta ikääntyvä väestö tarvitsee hoivapalveluja, jotka tarjoavat töitä. Ihmisten ei kuitenkaan voida olettaa muuttavan maaseudulle, ellei maaseutu ole valmis ottamaan heitä vastaan. Tietotekniikkayhteyksien tulee olla kunnossa ja palveluiden, kuten terveydenhuolto ja peruskoulu, saata- vuus täytyy turvata. Myös infrastruktuurin täytyy olla kunnossa, jotta pendelöinti eli työmatkaliikenne maaseudun ja kaupungin välillä toimisi kunnolla ja ihmiset voisivat

asua maaseudulla vaikka työpaikka olisikin kaupungissa. (Aho & Ilola 2004, 38–40, 50, 59, 127–128; Perheentupa 2004, 13.)

2.4 Maaseudun tulevaisuuden neljä skenaariota

Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä (YTR) aloitti keväällä 2005 Suomen maaseudun tulevaisuutta kartoittavan skenaariohankkeen. Maaseudun toimintaympäristön tulevaisuuden ymmärtäminen on tärkeä edellytys maaseudun tulevaisuuden luomisessa. Skenaarioissa on luotu ja analysoitu erityisesti maaseudun kehittämisen tulevaisuuden toimintaympäristöjä ja vaihtoehtoisia kehityskulkuja. Skenaarioissa on pyritty keskittymään maaseudun kannalta olennaisiin muutoksiin. (Kivinen, Puhakka & Kaunonen 2006, 7.)

Ensimmäinen skenaario on, että maaseutu voi hyvin. Ihmisten ajattelussa korostuvat laadukkaat palvelut ja tuotteet sekä hyvinvoiva ympäristö. Tässä vaihtoehdossa elinkeinoelämä on monimuotoista ja se tarjoaa työ- ja yrittämismahdollisuuksia eripuolilla maaseutua. Lokalisaatio, joka tarkoittaa paikallisten toimijoiden yhteistyötä, on vahvistunut kansallisen keskushallinnon ja Euroopan unionin roolien kutistuessa. Valta-kunnallinen, alue- ja paikallistaso toimivat hyvin vuorovaikutuksessa yritysten, julkishallinnon ja kolmannen sektorin kanssa. Syrjäisen maaseudun tilanne on parempi kuin nykyään, sillä maaseudulla asuu suuren osan vuodesta paljon aktiivisia eläkeläisiä. Toimeentulo on hyvää, sekä kulttuuritoiminta ja sosiaalinen vuorovaikutus ovat riittäviä, jolloin ihmiset tuntevat olonsa myönteiseksi. (Kivinen ym. 2006, 15–16.)

Toisessa skenaariossa kriisiytyvä maailma on pakottanut julkista sektoria vahvistamaan otettaan kolmanteen sektoriin sekä yrityksiin. Keskushallinto ohjaa päätöksentekoa sekä EU:n että kansallisella tasolla. Julkiset palvelut ovat vähentyneet edelleen ja erityisesti terveyspalveluiden saatavuudessa on vaikeuksia. Ihmiset kuluttavat yksilöllisyyttään korostavia laadukkaita palveluja ja tuotteita, mikä on luonut paljon mahdollisuuksia maaseudulle ja sen toimijoille. Maaseudulla tuotetaan runsaasti energiaa, sillä politiikassa on tapahtunut vihreytymistä ja on asetettu rajoitteita, jotka vauhdittavat biopolttoaineiden käyttöä. Energian saatavuuden ja hinnan aaltoliikkeet ovat lisänneet epävarmuutta. Valtaosa ihmisistä on kuitenkin sopeutunut epävarmuuksiin. Maa-

seudulla ydinmaaseutu ja keskusten läheiset alueet voivat hyvin ja elintarvikkeiden tuotanto ja kuluttaminen on paikallista. Globalisaation kehitys on hidastunut. Syrjäinen maaseutu on autioitunut edelleen, sillä maa- ja metsätalous on supistunut ja ihmiset ovat muuttaneet taajamiin. Ukkoutuminen on voimakasta ja työikäisten naisten saaminen maaseudulle on entistä vaikeampaa. Lisäksi syrjäiselle maaseudulle on tullut asumaan syrjäytyneitä elämäntapamaalaisia. (Kivinen ym. 2006, 20–22.)

Kolmannessa skenaariossa suomalainen maaseutu on globalisaation vetävänä ja elinkeinoelämä on joutunut syöksykierteeseen. EU:n päätöksenteko on keskittynyt Brysselin keskushallintoon ja päätöksiä tehdään suurten maiden mieliksi pienten kustannuksella. Julkinen sektori on ottanut itselleen vahvan käskyvallan korjatakseen heikkoa tilannetta, mutta ei ole onnistunut siinä. Maaseutualueet voivat huonommin kuin nykyään. Ydin- ja syrjäisen maaseudun väestö on vähentynyt paljon ja jäljellä on lähinnä työtöntä ja ikääntynyttä väestöä. Maataloustuista on luovuttu kokonaan. Kehitys- ja tutkimustoiminta on siirtynyt yritysten mukana ulkomaille. Kulutustottumukset ovat talouden heikentymisen myötä hintahakuisia ja kulutus tapahtuu palveluiden ja laadun kustannuksella. (Kivinen ym. 2006, 25–26.)

Viimeisessä skenaariossa Suomessa toimii yritysten, kolmannen sektorin ja julkishallinnon vahva vuorovaikutusvalta. Julkiset palvelut ovat vähentyneet ja maaseudulla toimii ylikansallisia palveluntarjoajia. Kasvihuoneilmaston vaikutukset ovat olleet voimakkaita. Energian hinta on korkea ja maaseudulla on paljon energian tuotantoa. Kaupunkien läheisellä maaseudulla menee kohtalaisesti, mutta syrjäisten alueiden asutus on vähentynyt. Autioituvien kuntakeskusten jäänteet aiheuttavat ongelmia. Maaseudulle on syntynyt jonkin verran uudenlaisia kommuuneja ja yhteisöjä, jotka rahoittavat toimintansa maaseutusopimustoiminnalla. Maaseudun elinkeinorakenne on kaksijakoinen. Toisaalta se on monipuolinen ja toisaalta pitkälle erikoistunut. Maatalouden tuotantoyksiköt ovat suuria ja maataloustuet on suunnattu muutamille maaseutualueille, joissa tuotantotehokkuus on korkea. (Kivinen ym. 2006, 30–31.)

3 NYKYPÄIVÄN NUORI

Nuoruus on itsenäinen osa elämänkaarta. Se on silta lapsuudesta aikuisuuteen. Historiallisesti ajateltuna se on melko ”uusi” vaihe ihmisen elämässä, sillä monet tutkijat ajattelevat, että nuorisoa ja nuoruutta ei ollut ennen modernia teollistunutta yhteiskuntaa. Yleensä nuoren ihmisen ensisijaiseksi tehtäväksi asetetaan sosiaalistua yhteiskunnan kunnolliseksi aikuiseksi kulloinkin vallalla olevien kriteerien mukaisesti. Tähän sisältyy kunkin yksilöllisen identiteetin vakiinnuttaminen. Kuva nuoruudesta on tällä hetkellä melko monijakoinen. Nykypäivänä nuorelta odotetaan tehokasta suoriutumista opinnoissa ja jopa vapaa-ajalla. Toisaalta nuoruus on kuitenkin ihannoitu elämäntilanne, jolloin elämään kuuluu haastavia ja vaihtelevia elämäntilanteita, joihin voi osallistua omana itsenään leimautumatta kuitenkaan kummajaiseksi. (Helve toim. 1998, 202; Vuorinen 1997, 199.)

Tässä työssämme keskitymme käsittelemään 15–16 -vuotiaita nuoria, jotka ovat päättämässä peruskouluun. Nuoret elävät juuri tässä vaiheessa varsinaisen nuoruuden aikaa. Tällöin monia vaivaa identiteetikriisi ja omaa minäkokemusta koetetaan selvittää. Oman identiteetin luominen on vaikeaa monelle nuorelle, sillä samanaikaisesti tapahtuu paljon muutoksia; keho muuttuu, ajatukset kehittyvät voimakkaasti, sosiaalinen piiri laajenee ja ympäristö asettaa velvoitteita. Perinteisessä maatalousyhteiskunnassa tällaista identiteetin luomisen tarvetta ei ollut, sillä usein lapsi jäi jatkamaan vanhempien työtä, vaihtoehtoja ei ollut siinä määrin kuin nykyään ja yksilöllisyyttä ei pidetty arvossa tämän päivän tapaan. (Dunderfelt 1998, 93; Vuorinen 1997, 202–209.)

Nuori siis miettii vastausta kysymykseen ”Kuka minä olen?”, johon vastauksen löytäminen on vaikeaa, mutta hänen itsensä kannalta välttämätöntä. Siitä huolimatta nuoren tulisi osata jo yläasteen aikana päättää, mitä haluaa elämällään tehdä. Lukio tarjoaa monelle jatkoajan, mutta ammattikouluun menijöiden määrää tulisi saada nostettua. Tämä lisää nuoren paineita päättää ammatistaan jo peruskouluikäisenä. Tämän vuoksi nuoren tulisi saada riittävästi neuvoja ja tietoa mahdollisuuksistaan kaikilta koulutusaloilta. Tärkeässä osassa tässä tehtävässä ovat tietenkin nuorten vanhemmat, mutta lisäksi myös koulun opinto-ohjaus ja nuorisotyö. Kotona ja koulussa tarjotaan tietoa

enemmänkin teoriassa ja tutustutaan erilaisiin koulutusmahdollisuuksiin, vaikka työelämään tutustumisjaksot (TET- jaksot) antavat myös pienen maistiaisen työelämästä. Työelämään valmentautumisessa erityisen tärkeää on omien kiinnostusten ja osaamisen tunnistaminen. Opinto-ohjauksella on tärkeä tehtävä auttaa nuorta löytämään vahvuutensa ja kiinnostuksensa. Nuorisotyössä pääpaino on tekemällä oppimisessa. Nuori etsii itseään muun muassa harrastusten, opiskelun ja kesätöiden kautta. Kaikkia näitä tarvitaan, jotta nuori saisi selvitettyä itselleen, kuka oikein on ja millaisen tulevaisuuden haluaa. (Helve toim. 1998, 175; Vuorinen 1997, 209, 218; Vuorinen & Välijärvi 1994, 15.)

3.1 Maaseudun mahdollisuuksien esittely nuorille

Peruskoulun oppilaanohjauksessa oppilaan tulee saada jatkokoulutuksen sekä ammatinvalinnan kannalta tärkeitä valmiuksia. Oppilaanohjauksen tavoitteena on, että oppilaalla viriää positiivinen asenne työntekoon ja jatko-opiskeluun. Ohjauksen tarve on erityisen suuri sellaisilla nuorilla, jotka ovat jäämässä ilman jatkokoulutuspaikkaa peruskoulun päättymisen jälkeen. On hyvin tärkeää, että peruskoulun oppilaanohjaus toimii yhteistyössä esimerkiksi toisen asteen oppilaitosten kanssa. (Päivänsalo & Pirttiniemi 2001, 13.)

Peruskoulun oppilaanohjaus- ja neuvontatoimia voi tarkastella kahdesta näkökulmasta. Ohjauksen kohteena voi olla joko potentiaalinen hakijajoukko, suuri yleisö, kilpailijat, päätöksentekijät tai yhteistyökumppanit, peruskoulussa yleensä potentiaalinen hakijajoukko. Tällöin ohjaus tapahtuu ulkoisena tiedottamisena, mainostamisena sekä markkinointina. Opiskelumahdollisuuksien ja ammattien esittelyn ohella täytyy näistä luoda myönteisiä mielikuvia. Peruskoulun opinto-ohjaajien mielestä tehokkaimpia oppilaanohjausmenetelmiä ovat henkilökohtaiset keskustelut, oppilaanohjaustunnit, sekä vierailukäynnit. Parasta ohjausmateriaalia on heidän mukaansa oppilaitosten esitteet. (Päivänsalo & Pirttiniemi 2001, 15, 30.)

Oppilaalla tulisi olla mahdollisuus käydä tutustumassa eri opintoaloihin. Useassa peruskoulussa käydään tutustumassa lähialueen ammattioppilaitokseen sekä lukioon. Nämä tutustumiset ajoittuvat lukuvuoden alkuun, jotta oppilaille olisi aikaa miettiä

vaihtoehtoja. Jotta opintoalojen esittely olisi tasapuolista, täytyisi peruskoulun oppilaanohjaajilla sekä lisäksi muilla opettajilla olla riittävästi ajan tasalla olevaa tietoa toisen asteen opinnoista. Opettajien tuntemusta opintoaloista voidaan lisätä tutustumisretkillä ammatillisiin oppilaitoksiin. (Päivänsalo & Pirttiniemi 2001, 15–17.)

MTK- Pohjois-Savon SPV-hankkeen toimenpiteitä maaseudun esittelemiseksi nuorille ovat lähinnä koulujen kautta toteutettu tiedotus ja retket. Retkillä sekä oppilaille että opinto-ohjaajille esitellään nykyaikaista maataloutta. Hankkeen toimesta on tehty vuonna 2005 kysely pohjoissavolaisten yläkoulujen ja lukioiden opinto-ohjaajille sekä 116 nuorelle satunnaisotannalla. Kyselyssä selvisi, että kumpikaan taho ei ollut kiinnostunut luonnonvara-alasta, mikä tarkoittaa että markkinointityö on ollut puutteellista ja sitä pitää parantaa. Valmis DVD tulee olemaan yksi olennainen osa heidän toimiaan maaseudun esittelemiseksi. Lisäksi hankkeelle on tekeillä opinnäytetyönä nettisivusto, jossa kerrotaan lyhyesti erilaisista maatiloista. Sivustolla on yhteistietoja näille tiloille. Tilat ovat niin sanottuja kummitiloja, joille nuoret voivat hakeutua TET-jaksoille. (Hartikainen 2004, 4; Hartikainen 2006, 2-3.)

SPV-hankkeelle jatkona toteutettu Nuori ja lupaava maaseudulle – hankkeen tarkoituksena on:

- kehittää opinto-ohjaajien ja muiden opettajien tietämystä ja kiinnostusta maaseudun ammatteja ja yritystoimintaa kohtaan
- välittää tietoa nuorille ja heidän vanhemmilleen maaseudun mahdollisuuksista
- saada maaseutuoppilaitokset, tuottajayhdistykset sekä maaseutuyritykset tekemään yhteistyötä koulujen kanssa aktiivisesti ja säännöllisesti
- saada maaseutuyrittäjille ammattitaitoisia työntekijöitä ja tilanjatkajia.

(Hartikainen 2006, 4-5.)

3.2 Nuoret ja maaseutuasuminen

Ammatit, koulutus ja työtilanne olivat perhesuhteiden ohella monen nuoren mielessä hyvin keskeinen teema. Nuoret pitävät koulutusta todella merkittävänä asiana. He uskovat hyvän koulutuksen ja korkean elintason olevan yhteydessä keskenään. Monet

nuoret ajattelevat hankkivansa korkeakoulutasoisen koulutuksen. Tässä asiassa yläkoulujen opinto-ohjaajien tulisi kannustaa nuoria suuntautumaan myös käytännön alojen koulutukseen, sillä juuri käytännöiden osaaminen on paras tapa työllistyä maaseudulle. Nuori ei välttämättä ymmärrä, että kouluttautumalla korkeasti on maalla asuminen epätodennäköisempää kuin alemmalla koulutustasolla, sillä maaseudulla ei juuri ole työpaikkoja korkeasti koulutetuille ihmisille. Korkeasti koulutetuista ei myöskään tule niin helposti yrittäjiä, mikä myös on maaseudulla hyvin yleistä. Jo tällä hetkellä ammattitaitoiset putkimiehet ja muut ammattikoulusta tulevat työntekijät alkavat olla vähissä, tulevaisuudessa korkeasti koulutettuja on aina vain enemmän. Nuoret eivät usko, että koulutus johtaa suoraan ammattiin, vaan työpaikkoja kertyy useita, ennen kuin se oikea löytyy. Heidän mielikuvissaan hyvin harva työskentelee koulutustaan vastaavassa ammatissa, johtuen varmasti juuri tästä korkeasta koulutustasosta. Moni nuori pelkää myös työttömyyttä, vaikka koulutus olisikin hyvä. He näkevät työttömyyden edelleen yhteiskunnallisena ongelmana. Nuorille kannattaisi myös valaista, että työllistyminen on todennäköisempää, jos koulutusaste ei ole niin korkea. (Mikkonen 2000, 124–129; Perheentupa 2004, 9.)

Nuorten mielikuvissa asuinympäristöt jakautuvat neljään luokkaan. Nämä luokat ovat maaseutu, asutuskeskittymä, kaupunki ja ideaaliympäristö. Maaseutu on nuorten mielikuvissa elpynyt, taantunut, autioitunut tai urbanisoitunut. Asutuskeskittymä voi olla joko taajamassa tai kaupungin lähiössä. Kaupunki taas on nuorten mielestä asosiaalinen, turvaton ja urbaani asuinympäristö. Ideaalinen ympäristö on ehkä hiukan epätoellinen ympäristö, jossa ei ole mitään ongelmia. (Mikkonen 2000, 146.)

Suuri osa nuorista todennäköisesti ajattelee asuvansa tulevaisuudessa taajamassa tai lähiössä. Seuraavaksi suosituin, tosin paljon vähemmän kuvattu kuin edellinen, on kaupunkiympäristö. Suuret kaupungit ja pääkaupunkiseutu vetävät nuoria. Näissä paikoissa nuoria kiinnostavat erityisesti opiskelumahdollisuudet ja työmahdollisuudet. Kaikkein vähiten nuoria kiinnostaa taantunut tai autioitunut maaseutu, mutta elpynyt maaseutu on jo jonkin verran enemmän suosiossa. Tämäkin kuvaa sitä, että työllistymismahdollisuuksilla on valtava merkitys. (Mikkonen 2000, 146; Perheentupa 2004, 1.)

Nuoren taustalla on merkitystä siihen, miten hän näkee maaseudun ongelmat ja hyvät puolet ja missä hän haluaa tulevaisuudessa asua. Maaseututaustaisia nuoria vaivaa työmarkkinoiden vähyys maaseudulla paljon enemmän kuin kaupungista maalle muuttaneita, kun taas kaupunkitaustaisia nuoria vaivaa eniten harrastusmahdollisuuksien vähyys. Tästä voi päätellä sen, että kaupungista maalle muuttaneet aikovat muuttaa sieltä pois, kun työikä koittaa. Heille on merkitystä vain tämän hetken tilanteella. Maaseudulla ikänsä asuneet pohtivat asiaa pitemmällä tähtäimellä, koska on todennäköisempää, että he haluavat jäädä maalle myös tulevaisuudessa. Heille on merkitystä sillä, onko maaseudulla tarjolla töitä. Työllistymismahdollisuudet vaikuttavat siis asumispaikan valintaan. Merkitystä on myös perhesuhteilla. Tyttö- tai poikaystävänsä asuinpaikka vaikuttaa paljon siihen, missä nuori haluaa asua. (Toivonen 2002, 59–61; Paunikallio 1997, 50.)

Jotta nuoria saataisiin muuttamaan maalle tai jäämään kotiseudulle, tulisi heidän elämänsä perusrakenteiden, kuten koulun, liikenneverkon ja nuorisotyön olla kunnossa. Siinä missä kaupunkilaisnuorella tai taajamassa asuvalla nuorella on monta mahdollisuutta minne mennä viettämään aikaa kavereiden kanssa, ei maalla asuvalla nuorella useinkaan ole paikka minne mennä. Nuorisotaloja ei perusteta syrjäkylille, eivätkä kansainväliset mahdollisuudet ole maaseudulla lainkaan samaa luokkaa kuin kaupunkilaisnuorilla. Maaseudulla asuvien nuorten viihtyvyydestä olisi kuitenkin tärkeää huolehtia ihan lapsesta asti, sillä nuorille jäänyt mielikuva kotiseudusta vaikuttaa voimakkaasti siihen, muuttaako hän takaisin kotiseudulle opiskelujen päätyttyä. Näyttäisi siltä, että nuoret pitävät maaseutua mukavampana ja turvallisempana asuinpaikkana kuin kaupunkiympäristöä, mutta koulujen ja työpaikkojen puuttuessa he joutuvat valitsemaan asuinpaikakseen usein kaupungin. Jos maaseudulla on mahdollisuuksia, nuoret voivat tulevaisuudessa viihtyä siellä. (Mikkonen 2000, 146; Perheentupa 2004, 1,5–8.)

Peruskoulun aikana tehtävät TET-jaksot ja myöhemmässä ammatillisessa koulutuksessa harjoittelupaikat ovat yksi maaseudun yritysten tapa näyttää nuorille, että kotiseudultakin löytyy töitä. Positiivinen kokemus kotikylällä olevasta yrityksestä voi tuoda nuoren myöhemmin takaisin. (Perheentupa 2004, 9)

Jotta vapaa-ajantoiminta ja tekeminen yleensä saataisiin palvelemaan nuoria mahdollisimman hyvin, täytyisi nuorten itse saada osallistua toiminnan suunnitteluun. Monet aikuiset eivät välttämättä osaa ajatella toimintaa niin kuin nuori haluaisi sen toteutettavan. Jopa EU:n tasolla on kiinnitetty tähän huomiota vuonna 2001 kirjassa ”EU:n nuorisopolitiikan uudet tuulet” Lisäksi nuoriin liittyvien toimintatapojen ja tavoitteiden pitäisi näkyä paremmin erilaisissa strategioissa ja suunnitelmissa. Nuorisoteemaryhmän mukaan maakuntaohjelmissa ja kuntasuunnitelmissa tulisi olla oma osio nuorten elinolojen, osallisuuden ja työllisyysmahdollisuuksien parantamiseksi. Nuorten Kuntakuva-selvitys on tehnyt tutkimuksen, jonka mukaan vain 10 % nuorista pitää vaikutusmahdollisuuksiaan hyvinä ja 57 % pitää vaikuttamismahdollisuuksiaan huonoina. Nuorten vaikuttamismahdollisuuksissa on siis vielä melkoisesti parantamisen varaa. Parannusta täytyy kuitenkin tulla, jotta maaseutu ei aivan kokonaan tyhjenisi nuorista. (Perheentupa 2004, 2.)

3.2.1 Ympäristön ja median vaikutus nuorten asenteisiin

Maaseutu ja kaupunki ovat perinteisesti olleet vastakkain, mutta tiedon lisääntyessä monenlaisten mielikuvien tasolla oleva vastakkainasettelu usein pienenee. Television tarjoama kuva maaseudusta ei ainakaan vielä ole se kaikkein positiivisin, sillä maaseudun asukkaat kuvataan televisio-ohjelmissa usein kylähulluina ja kummallisesti käyttäytyvinä ihmisinä. Normaalialue maaseudun elämää kuvaavia sarjoja tai elokuvia tarvittaisiin lisää luomaan positiivista ja samalla myös realistista mielikuvaa maaseudusta. Sarjoissa kuvatut maaseudun ihmiset ovat usein kaupunkilaisten mielikuvien mukaisia, jolloin todellinen maaseutu ihmisineen jää kuvaamatta. (Aho & Ilola 2004, 19–21; Perheentupa 2004, 15.)

Tiedonvälitys vaikuttaa tulevaisuudessa maaseudun elinvoimaisuuteen, koska sen kautta välittyvät mielikuvat maaseudusta. Median välittämät mielikuvat muokkaavat ihmisten kiinnostusta ja tulevaa toimintaa maaseutua kohtaan. Myös ihmisten jo olemassa oleva kiinnostus heijastuu julkisessa tiedonvälityksessä. Maaseudusta kertovat uutiset ovat olleet viime vuosina negatiivisävyisiä, jonka seurauksena myös ihmisten käsitys maaseudusta on negatiivinen. Mikäli maaseudusta uutisoitaisiin positiivisessa mielessä, jäisi ihmisten mieliin kuva elävästä ja kehittyvästä maaseudusta. Tiedotus-

välineissä maaseudusta esitetään stereotyyppisiä ja myyttisiä mielikuvia, jotka ovat osin myönteisiä ja osin kielteisiä. Nämä voidaan kuvata perinteikkäästi tai toisaalta suvaitsemattomasti, tällöin elämä maaseudulla voi olla yksinäistä, mutta toisaalta maaseutu ympäristö tarjoaa monenlaisia mahdollisuuksia ja omaa rauhaa. Tiedotusvälineet eivät vaikuta asenteisiin ainoastaan tuomalla tiettyä sisältöä opittavaksi, vaan ne voivat olla myös tehokkaita antamalla puheenaiheita. Jotkin aiheet nousevat esille, jolloin ihmiset keskustelevat niistä. Nämä keskustelun aiheet voivat muodostaa näihin asioihin liittyviä asenteita tai jopa muuttaa niitä. (Aho & Ilola 2004, 19–21; Erwin 2005, 35.)

Monella nuorella on jo kotoa perittyinä valmis asenne maaseutua kohtaan. Se on joko myönteinen tai kielteinen, riippuen jonkin verran asuinpaikasta. Median avulla nuorten mielipiteisiin voidaan vaikuttaa, vaikka tehokkainta vaikuttaminen onkin omakoh- taisten kokemusten kautta. Todellinen kontakti kohteeseen on voimakas ja tärkeä tapa hankkia tietoja asenteen kohteesta. Myös kaupunkilaisten nuorten olisi siis hyvä pääs- tä käymään maaseudulla, jotta nuori voisi luoda siitä oman mielikuvansa. (Erwin 2005, 38; Perheentupa 2004, 15)

Aiemmin työssä on puhuttu nuoren minäkuvan kehittymisestä. Myös asenteet voivat omalta osaltaan vaikuttaa minäkuvaan. Esimerkiksi kavereiden mielipiteillä ja asen- teilla on suuri merkitys nuorten keskuudessa, koska heille on tärkeää tulla hyväksy- tyksi vertaisryhmässään. Usean kaupunkilaisnuoren mielikuva maaseudusta on aina- kin osittain median toiminnan ansiosta negatiivinen. Tämän vuoksi on maaseudusta kiinnostuneen nuoren vaikea tuoda omaa kiinnostustaan julki, koska häntä ei välttä- mättä sen jälkeen hyväksyttäisi porukkaan. (Erwin 2005, 18.)

3.2.2 Nuoren työllistymis- ja koulutusmahdollisuudet maaseudulla

Peruskoulun päättyessä omaa koulutusvalintaa kannattaa miettiä tarkkaan. Valitetta- van usein nuori kuitenkin valitsee oppilaitoksen sen mukaan, mihin kaverit ovat me- nossa. Nykyään se on usein lukio.

Mikäli nuori on kiinnostunut maataloudesta tai maaseudusta yleensä, kannattaa valita koulutus sen mukaan. Maaseudun ammatteihin voi kouluttautua sekä toisen että korkeasteen oppilaitoksissa. Mikäli suunnitelmissa on maanviljelys, kannattaa valita ammattikoulun maaseutuyrittäjän linja. Jos taas on kiinnostunut maaseudun kehittämisestä muutoin, kannattaa mennä ensin lukioon ja sen jälkeen hakeutua joko ammattikorkeakoulun agrologikoulutukseen tai yliopistoon ja opiskella maatalous- ja metsätieteiden maisteriksi, agronomiksi. Yliopistoonkin tosin pääsee nykyisin ilman ylioppilastodistusta.

Maaseutuyrittäjän koulutuksen saaneet viljelevät pääsääntöisesti omaa tilaa, mutta heitä on myös lomittajina ja tilatyöntekijöinä. Agrologit toimivat työelämässä asiantuntijoina muun muassa maaseutuhallinnossa ja neuvonnassa, erilaisissa järjestöissä ja kehittämishankkeissa sekä liiketalouden tehtävissä. Osa agrologeista toimii myös itsenäisinä maatilayrittäjinä. Agronomit sijoittuvat työelämässä muun muassa opetuksen, hallinnon ja yrityselämän palvelukseen. Koulutusohjelma on hyvin monipuolinen ja niinpä myös työtehtävät ovat monialaisia. (Aitonurmi 2001, 96; Savonia-ammattikorkeakoulu, luonnonvara-alan ammattikorkeakoulututkinto; Ylä-Savon ammattiopisto, maatalousalan perustutkinto.)

Perinteisen maatalouden lisäksi maaseudulla on myös monia muita työmahdollisuuksia. Esimerkiksi puutarha-alalle voi kouluttautua niin ikään toisella ja korkeasteella. Toisen asteen koulutuksesta valmistuu floristeja tai puutarhureita ja korkeasteelta valmistuu hortonomeja. Metsäalaa voi opiskella toisella ja korkeasteella (kuvio 8). Toisen asteen koulutuksesta valmistuu muun muassa metsäkoneenkuljettajia ja korkeasteelta ammattikorkeakoulusta metsätalousinsinöörejä ja yliopistosta maatalous- ja metsätieteiden maistereita, metsänhoitajia.

KUVIO 8. Metsäkone Vieremän Jyrkällä. (Kanninen 2006.)

Puutarhurit työskentelevät esimerkiksi kasvihuoneyrityksissä, kukka- ja puutarhayrityksissä, sekä avomaaviljelyksillä. Lisäksi puutarhuri voi olla mukana puistojen rakentamis- ja hoitotöissä. Floristi työskentelee samanlaisissa töissä kuin puutarhuri ja tekee lisäksi sidontatyötä. Hortonomit työskentelevät liike-elämän palveluksessa, itsenäisinä yrittäjinä, sekä neuvonnan ja hallinnon asiantuntijatehtävissä. Metsäpalveluntuottaja valmistuu metsäalan tai matkailun työtehtäviin. Metsäkoneenkuljettaja työskentelee joko hakkuukoneen tai ajokoneen kuljettajana. Metsätalousinsinööri työskentelee metsä- ja ympäristöalan yrityksissä ja organisaatioissa. Työ sisältää neuvontaa, suunnittelua, organisointia, sekä toteutuksen ohjausta. (Lääperi 2006; Oulun ammattikorkeakoulu 2007, puutarhatalouden koulutusohjelma; Savon ammatti- ja aikuisopisto 2007. Puutarhatalouden perustutkinto, metsäalan perustutkinto; Työministeriö 2004.)

Lisäksi maaseudulla tarvitaan eläinlääkäreitä ja muita eläintenhoitajia sekä paljon muuta osaamista. Eläinlääkäriksi voi kouluttautua Helsingin yliopiston eläinlääketieteellisessä tiedekunnassa. Nykyään osa käy hakemassa eläinlääkärin oppinsa Virosta. Eläinten parissa voi tehdä työtä, vaikka ei menisikään yliopistoon. Ammattikoulun

(toinen aste) luonnonvara- ja ympäristöalalta valmistuu hevosenhoitajia, ratsastuksenohjaajia ja eläintenhoitajia.

Eläinlääkäri toimii asiantuntija- ja palveluammattissa. Eläinlääkäri huolehtii eläinten terveyden- ja sairauden hoidosta, tarttuvien eläintautien vastustamistyöstä, sekä eläinsojelusta. Lisäksi he vastaavat elintarvikevalvontaan liittyvistä tehtävistä. Eläinlääkärin työ sisältää sairaskäyntejä, vastaanotolla tehtävää työtä sekä valvonta- ja hallinnollisia tehtäviä. Hevosenhoitajat työllistyvät ravi- tai ratsastustalleille ja hevossiittoloihin. Ratsastuksenohjaajat työllistyvät ratsastuskouluille ja –talleille sekä muihin yrityksiin, joissa järjestetään ohjattua ratsastustoimintaa. Eläintenhoitajat työskentelevät esimerkiksi lemmikkieläinalan yrityksissä, kuten eläinlääkäriasemilla, pieneläinyrittäjinä ja lomittajina. Kaikki edellä mainitut antavat myös valmiudet toimia maatalousyrittäjänä. (Ylä-Savon ammattiopisto, maatalousalan perustutkinto; Työministeriö 2003.)

Perinteisten maataloustöiden vähetessä sekä tilakoon kasvun ja automatisoinnin myötä alkutuotannon työllistävä vaikutus on vähentynyt. Tämän rinnalle ja lisäksi on tullut monenlaista työtä, joka usein jää markkinoiden ulottumattomiin. Tämä työ ei välttämättä liity alkutuotantoon. Keksimällä hyviä ideoita, voi itsensä saada kuitenkin työllistettyä esimerkiksi maiseman hoidon, yksityisteiden hoidon, kylätalkkaritoiminnan tai rakennusperinteen vaalimisen myötä. Myös kylien infrastruktuurin osalta on työmahdollisuuksia esimerkiksi jätevesien käsittelyssä, kevyenliikenteen väylien suunnittelussa ja energiantuotannossa. (Perheentupa 2004, 14.)

Maatilojen määrä vähenee kuitenkin jatkuvasti, kuten edellä tulee ilmi. Kasvinviljely valtaa alaa karjataloudelta. Perinteisen maatalouden rinnalla on nykyään mahdollista kasvattaa vaikka strutseja, emuja, biisoneita tai villisikoja (kuvio 9). Erikoisemmat eläinlajit lisäävät suosiotaan kuluttajien keskuudessa, joten yrittäjille on kysyntää. Maatalousyrittäjän on osattava nykyään monia asioita, joten se vaatii heiltä hyvää eri alojen osaamista.

KUVIO 9. Aholan strutsitilalla kevättalvella 2006 (Kanninen 2006)

Maatalousyrittämisen kehittämiseksi on kuitenkin olemassa keinoja. Näitä ovat yrityskoon kasvattaminen, kustannusten vähentäminen, tuotantoteknologian parantaminen ja tuotteiden laatutason varmistaminen. Maatalouden kehittymiseen tarjoaa vaihtoehdon myös erikoismaatalouteen keskittyminen. Vaihtoehtona voi olla yhden perheenjäsenen keskittyminen erikoismaatalouden puolelle toisten etsiessä muita tulonlähteitä. (Uusitalo 1998, 144.)

Maaseutumatkailu lisääntyy jatkuvasti. Kaupunkeihin muuttaa aina vain enemmän väkeä ja maaseudusta tulee monelle hiukan epätodellinen, romanttinen kohde. Monet haluavatkin tulla katsomaan oikeaa lehmää ja puhdasta maalaismaisemaa. Pelkkä kotieläinten näkeminen ei kuitenkaan enää riitä asiakkaille, vaan he osaavat vaatia monenlaisia palveluita. Mökkien on oltava usein korkeatasoisesti varusteltuja ja erilaisia aktiviteetteja on oltava paljon. Erilainen erä- ja elämysmatkailu lisää suosiotaan myös ulkomaalaisten matkailijoiden keskuudessa. Kansainvälisyys ei ole missään nimessä poissuljettu maaseutuelämässäkään.

Maaseutumatkailulla tarkoitetaan maaseudulla perheyriksenä tuotettuja majoitus-, ravitsemis- ja ohjelmapalveluja. Nämä palvelut perustuvat luontoon, maisemaan ja kulttuuriin sekä suurin osa niistä on kytkeyty maa- ja metsätalousyrittämiseen. Yleisimpiä palveluita ovat vuokrattavat lomamökit ja aamiaismajoitus. Maaseutumatkailun merkitystä elinkeinona ja kehittämisalana on tuotu esille politiikassa. Maaseudun pienyritysrekisterin mukaan maaseudulla toimii noin 3200 ilman maatilakytkeä toimivaa matkailu-, majoitus- ja virkistymispalveluja tarjoavaa yritystä. Monialaisia tiloja, jotka harjoittavat maatilamatkailua, on noin 2100. Maaseutumatkailun päämarkkina-alueena on kotimaa, mutta sen rinnalle on noussut enenevässä määrin ulkomaiset turistit. Siksi onkin tärkeää koota tuotekokonaisuuksia myös kansainvälisille markkinoille. (Niemi & Ahlstedt 2006, 16; Uusitalo 1998, 166–169.)

Maatalouden kanssa voi olla tekemisissä, vaikka istuisi toimistossa. Maaseudulla tarvitaan paljon erilaisia neuvoja ja hanketyöntekijöitä. Maaseudun kehittämishankkeita on nykyään paljon meneillään. TE- keskuksissa ja kunnissa työskentelee myös maataloushallinnon ammattilaisia. He työskentelevät TE- keskuksissa tarkastajina ja kunnissa maaseutuelinkeinoviranomaisina. EU on tuonut maataloushallinnolle paljon lisää töitä.

Maalla asuminen ei edellytä alkutuotannon parissa työskentelyä. Maaseudulla on tarjolla samanlaisia palveluita kuin kaupungeissakin, tosin usein paljon suppeammassa muodossa. Myös maalla tarvitaan kaupan, terveydenhuollon, kampaamoiden, kuljetuksen, siivouksen ja monien muiden alojen ammattilaisia. Erityisesti hoiva-ala on nykyään kasvamassa kovasti. Moni ihminen muuttaa mielellään kotiseudulleen eläkepäiviään viettämään. Tässä vaiheessa ei toki useinkaan tarvita hoivapalveluita, mutta myöhemmässä vaiheessa ne tulevat tarpeeseen. Väestö ikääntyy kiihtyvällä vauhdilla ja kaikille vanhuksille ei ole hoitopaikkoja, ellei niitä tehdä lisää. Tulevaisuudessa etätöiden merkitys tulee varmasti kasvamaan. Ihmiset voivat enenevässä määrin valita asuinpaikkansa riippumatta siitä, missä työpaikka sijaitsee. Tämä tulee varmasti lisäämään asutusta maaseudulla.

Hoiva-alan työtarpeelle on tulevaisuudessa kysyntää, jonka seurauksena nuorten suuntautuminen hoiva-alalle tarjoaa työmahdollisuuksia maaseudulla. Hoiva-alan olemassaololle ja kasvuille ei teknologian kehitys tai globalisaatio muodosta merkittävää uh-

kaa, sillä hoivapalveluiden tuotanto ei ole niin vain siirrettävissä halvemman kustannustason maihin. Vanhusten asuessa omakotitalossa maaseudulla hoivapalveluun tulee omat lisänä lumitöiden, puun pilkkomisten ja nurmikon leikkuun myötä. 4H yhdistys tarjoaa peruskouluikäisille nuorille mahdollisuuden tutustua hoiva-alaan maaseudulla ja sitä kautta nuoret saavat hyvän ensikokemuksen alaan, palaten mahdollisesti koulutuksen jälkeen kotiseudulle töihin. (Perheentupa 2004, 13.)

Informaatiotekniikan kehittymisen seurauksena on mahdollistunut työn tekeminen varsinaisen työpaikan ulkopuolella. Etätyö ei ole päätyyppinen työsuhde, vaan kysymys on työ- ja yrityskulttuurin muutoksesta. Työntekijöillä on nykyään enemmän vapautta valita matkapuhelimien ja liukuvien työaikojen ansiosta etätyö yhdeksi työmahdollisuuksistaan. Erityisesti nuorilla on hyvät valmiudet kehittyneessä tietoliikenteessä toteuttaa osaamistaan etätyöllä. Etätyön kehittyessä etenkin korkeakoulutettujen nuorten mahdollisuudet valita asuinpaikakseen maaseutu paranevat, muutoinhan korkeasti koulutetuille ei maaseudulla juuri ole työtä. Etätyö soveltuu myös monille nuorille yrittäjille, sillä tietoverkkoyhteyksien välityksellä yrityksen toimintaa voidaan pyörittää maaseudulta käsin. (Uusitalo 1998, 185; Perheentupa 2004, 12.)

4 MAASEUTU ON! – DVD:N TEKEMINEN

Tavoitteenamme oli tuottaa positiivisia ajatuksia herättävä DVD maaseudusta. DVD on tarkoitettu pääasiassa pohjoissavolaisille yläkouluille. Haluamme viestittää heille DVD:n avulla, että maaseudulla on nuorille mahdollisuuksia. DVD on tarkoitettu opinto- ohjaajien käyttöön, heidän esitellessään nuorille erilaisia ammatti- ja koulutusmahdollisuuksia. Mikäli DVD ei vakiinnuta asemaansa opinto-ohjaajien käytössä, ei tavoittemme voi toteutua.

Tällaista materiaalia tarvitaan, koska nuoret eivät ole kovin kiinnostuneita maaseudun ammateista. Tästä voi osin päätellä, että hyvää esittelymateriaalia ei ole ollut käytössä. Maaseutuammattaja esittelevälle materiaalille oli selvästi kysyntää. Tämä tarve oli huomannut MTK- Pohjois-Savon SPV-hankkeessa, jonka yhdeksi tavoitteeksi oli asetettu maaseutuammattien tunnetuksi tekeminen nuorille. DVD:n tekemiseen päädyttiin opinto-ohjaajien mielipiteiden perusteella. He olivat sitä mieltä, että liikkuva kuva vetoaa nuoriin parhaiten.

Maaseutua esittelevän materiaalin puuttumisen olivat huomanneet myös muut tahot. Tästä johtuen samoihin aikoihin valmistui kolme erilaista Pohjois-Savoon levitettävää maaseudun esittelyvideota.

4.1 Suunnittelu

Elokuvaa tehdessä täytyy olla käsikirjoitus. Ihan ensimmäisenä täytyy miettiä mikä on ohjelman tavoite ja mikä sen kohderyhmä, pituus ja käyttöikä. (Aaltonen 1994, 14–18.)

Tavoitteita voi olla tiedollisia, käyttäytymistä koskevia ja asenteisiin liittyviä. Asenteiden muuttaminen on näistä kaikkein vaikeinta. Kirjoittaessa käsikirjoitusta tavoitteet on hyvä rajata ja käyttää vain oleellisimpia. Esittelyvideon, kuten meillä on, yksi tavoite on muuttaa negatiivisesti suhtautuvien katsojien asenteita myönteisiksi. Pää-

asiallisen kohderyhmän määrittäminen on tärkeää siksi, että tavoitetun päämäärän tavoittaminen on helpompaa, kun kohde on rajattu. (Aaltonen 1994, 15.)

Ohjelman muoto, sisältö, käyttötarkoitus ja tavoitteet määräävät ohjelman pituuden. Esittelyvideon sopiva pituus on 8-12 minuuttia. Siihen mahtuu oleelliset pääasiat sekä riittävä määrä yksityiskohtia. Jos video on pitempi, ei katsoja todennäköisesti jaksa kiinnostua siitä loppuun asti. Esittelyvideon käyttöikä on yleensä noin kolme vuotta, opetusohjelma voi kestää jonkun vuoden pitempään. Käsikirjoitusta tehdessä on huomioitava, että videosta tulee mahdollisimman ajaton. Esimerkiksi muoti-ilmaisuja ja päivänpoliittisia vitsejä ei videoon kannata laittaa, sillä ne vanhenevat todella nopeasti. (Aaltonen 1994, 17–18.)

Meidän tuotoksemme kohderyhmä oli pohjoissavolaiset yläkouluikäiset nuoret. Tavoitteenamme oli saada luotua positiivisia mielikuvia maaseudusta videon avulla, siis muuttaa asenteina. Kyseessä on siis jonkinlainen opetusvideo ja toisaalta esittelyvideo. Toimeksiantaja sanoi, että videomme pituus saisi olla maksimissaan 12 minuuttia, mutta mieluummin vähemmän. Tuntui mahdottomalta saada kaikki asia niin lyhyeen aikaan, mutta päätimme yrittää päästä kahdeksaan minuuttiin. Videon oikea pituus oli äärimmäisen tärkeää siksi, että lapset ja nuoret eivät jaksa keskittyä katsomaan samaa asiaa kauan.

Videon rakennetta voi suunnitella kahdella tavalla, joko henkilökeskeisesti tai juonikeskeisesti. Juonikeskeinen lähestymistapa on yleisempi. Tässä menetelmässä rakennetta voidaan määrittää usealla tavalla; mm. lappumenetelmällä, graafisella esityksellä, treatmentillä tai kohtausluettelolla. (Aaltonen 1994, 114–122.)

Lappumenetelmässä kirjoitetaan ohjelman eri elementit lapuille ja ne laitetaan seinälle sopivaan järjestykseen. Graafisessa menetelmässä esitettävät asiat ja niiden väliset suhteet esitetään piirroksena paperilla, esimerkiksi mind map:na. Toinen graafinen muoto on tunnelmaprofiilien tekeminen, mistä näkee missä on videon huippu- ja suvantokohdat. Treatment on laaja tiivistelmä, joka sisältää koko tarinan ja siinä näkyy juoni kaikkine käänteineen. Tiivistelmää ei ole jaettu kohtauksiin eikä siinä useinkaan ole selostustekstiä tai dialogia. Treatment on suosittu tapa kirjoittaa juoni. Jotkut kirjoittajat suosivat varsinaisen treatmentin sijasta kohtausluetteloa. Siinä kohtaukset

numeroidaan, nimetään ja merkitään sisällä ja ulkona kuvattaviin kohtauksiin. Kun kohtaukset kirjoitetaan peräkkäin, saadaan kohtausluettelo. (Aaltonen 1994, 114–122.)

Rakenteen suunnittelun, eli esimerkiksi kohtausluettelon, tekemisen jälkeen voidaan alkaa kirjoittaa varsinaista käsikirjoitusta. Käsikirjoituksessa kameran edessä tapahtuva toiminta kuvaillaan yksityiskohtaisesti. Käsikirjoituksessa ovat mukana myös henkilöiden vuorosanat, jos niitä on. Käsikirjoituksessa kokonaisuus on siis jaettu kohtauksiksi, mutta se ei ole vielä kuvina. Kameran liikkeitä ja kuvauskulmia käsikirjoituksessa ei kuitenkaan saa olla, sillä ne ovat ohjaajan, ei kirjoittajan ongelmia. Hyvä käsikirjoitus on selkeä ja siitä selviää helposti videon keskeinen sisältö ja idea. Selkeyttä tekstiin tuo esimerkiksi harva riviväli ja riittävät marginaalit. Käsikirjoitus voidaan kirjoittaa joko yksi- tai kaksipalstaisena. Suomessa käytetään pääasiassa kaksipalstaista käsikirjoitusta. Siinä sivu jaetaan pystysuunnassa kahtia ja vasemmalle puolelle kirjoitetaan mitä kuvassa tapahtuu ja näkyy ja oikealle puolelle kirjoitetaan puhe ja muut äänet. (Aaltonen 1994, 125–140.)

Meidän kuvaussuunnitelmamme sisältää sekä treatmentin että kohtausluettelon. Luettelossa on yhdeksän kohtausta. Kirjoitimme myös treatmentin, koska siihen saimme laitettua tarkemmin, mitä halusimme missäkin kohti kuvata. Kuvaussuunnitelma tehtiin, jotta kuvaamista saatiin aikataulutettua ja listattua niin, että mitään oleellista ei jäisi pois.

Meidän käsikirjoituksemme on tehty kaksipalstaiseksi ja siinä on käytetty esimerkiksi suurta riviväliä tuomaan selkeyttä tekstiin. Käsikirjoituksesta tehtiin monta versiota, mutta lopullinen tuotos ei ole yhdenkään niistä mukainen. Tässä kohtaa meidän amatööriys tuli ehkä eniten esille. Emme oikein osanneet kertoa sitä mitä halusimme sanoa.

4.2 Kuvaaminen

Ennen kuvaamisen aloittamista täytyy tutustua kameran ominaisuuksiin. Tähän kannattaa varata riittävästi aikaa. Kameralla tulee tehdä kuvauskokeiluja käyttäen kameran eri ominaisuuksia. Kuvatessa tulee kiinnittää erityisesti huomiota kameran vakaa-

na pitämiseen. Kameran täytyykin olla sitä varten oikeassa paikassa, jotta kuvattava kohde tallentuu selvästi. Kuvattaessa suositellaan käytettäväksi tripodia, eli kolmijalkaista jalustaa. Vapaalla kädellä kuvattaessa kameraa tulisi pitää molemmin käsin kyynärpäiden nojatessa molempiin kyliin. Ohjekirja kannattaa pitää aina mukana ja tarkistaa siitä vähänkin mietityttävä asia. (Jones 2003, 16, 18.)

Kuvaetäisyyden muuttaminen on tärkeää videon tekemisessä, koska sen avulla tuodaan vaihtelua kuviin. Mikäli kuvat on kuvattu vain yhdeltä etäisyydeltä, tulee valmiista filmistä tylsän oloinen. Fyysinen ja emotionaalinen todellisuus sekä tunnelman luominen saadaan aikaan etäisyyden oikealla valinnalla. Kuvaetäisyyttä määriteltäessä on olemassa neljä eri tekniikkaa; laajakuva, puolikuva, puolilähikuva ja lähikuva. Kuvatessa tulisi muistaa vaihdella myös kameran kuvauskorkeutta. Myös kameran korkeuden säätämällä voidaan tavoittaa emotionaalisia tehoja ja tunnelmaa. (Jones 2003, 20–22.)

Liikkuvan kohteen kuvaamisessa eli panoroinnissa kameraa liikutetaan vaakatasossa, mutta kuvaaja seisoo paikallaan. Tällainen kuvaaminen on hyödyllistä silloin, kun seurataan liikkuvaa kohdetta tai kuvataan maisemaa. Kuvatessa liikettä tai toimintaa, täytyy kiinnittää huomiota liikkeen suuntaan. Videon tapahtumien järjestyksellä on merkitystä sen etenemisen jatkuvuuteen. Jatkuvuudella tarkoitetaan kohtauksia, jotka seuraavat loogisesti ja järkevästi toisiaan. Jatkuvuudessa tulee kiinnittää huomiota myös valon ja varjojen vaihteluun. Valon muutos tulee huomioida kuvausten edetessä. Valon muuttumisen seurauksena kuvan värit muuttuvat ja kuvakohteisiin voi tulla varjoja. (Jones 2003, 25, 27.)

Eläinten kuvaamisessa on valtavasti eroja. Kun halutaan kuvata eläintä mahdollisimman luonnollisesti, tulisi etsiä mahdollisimman hyvä paikka eläimen kuvaamiseen. Paikan tulisi olla sellainen, jossa eläintä ei häiritä. Eläimelle tulisi antaa aikaa tottua kuvaajaan. Yleensä hyvien otosten saaminen eläimistä vie aikaa jonkin verran. (Jones 2003, 37–38.)

Maiseman kuvaaminen koostuu vaaka, sekä pystylinjoista. Kaukaa kuvatut otokset ovat horisontaalisia, kuten esimerkiksi peltonäkymät. Korkeita otoksia kuvatessa hallitsevat pystysuorat linjat. Siksi olisi hyvä hallita otosten linjat kuvatessa niitä. Kuvat-

taessa maisemaa tulisi tietää haluaako taivaan vai maan hallitsevan kuvaa ja sen perusteella valitaan horisontaalinen linja. Esimerkiksi viljapeltoa kuvattaessa tulisi kiinnittää huomiota maahan, eikä taivaaseen. Maisemaa kuvatessa täytyy määritellä perspektiivi sekä on tärkeää löytää oikea kuvakulma, jotta maiseman ainutkertaisuus tulee ilmi. Ulkona kuvatessa tulee kiinnittää huomiota valon ja värin muuttumiseen. Siksi tulisikin tutustua valaistusolosuhteisiin tutkien, miten kohteen värit muuttuvat. (Jones 2003, 41–42.)

Päätettyämme, mitä tullaan kuvaamaan, aloitimme kuvaamisen harjoittelun. Itse videokuvaaminen oli molemmille täysin uusi asia, joten ennen varsinaisen materiaalin kuvaamista harjoittelimme kameran käyttöä jonkin verran. Lähdimme liikkeelle ihan perusasioista, eli miten kamera käynnistyy ja kuinka kasetti laitetaan sisään. Alku meinasi olla hankalaa, koska harjoittelukuvauskohteessamme oli kylmää ja pimeää. Olimme harjoittelemassa Iisalmen koirapuistossa eläimen ja liikkuvan kohteen kuvaamista. Tutustuimme kameraan ja kokeilimme eri toimintoja noin kymmenen minuuttia kuvaten, kunnes akku loppui ja harjoittelu jäi siihen. Myöhemmin katsoessamme materiaalia totesimme sen kelvolliseksi ja varsinaisen työn kuvaaminen alkoi.

4.3 Editointi

Editoinnilla tarkoitetaan prosessia, jossa valitaan ja kootaan videon lopullinen ääni- tai video-otokset raakamateriaalista. Editoinnin tarkoituksena on viestittää sanoma siten, että yleisö ei kyllästy siihen. Tehtäessä hyviä ja mielenkiintoisia videoita, ovat hyvin editoidut raakavideopätkät ehdottomia edellytyksiä hyvään lopputulokseen. (Jones 2003, 85–86.)

Editointia aloitettaessa on tärkeää ottaa huomioon laitteistosoveltuvuus editointiin. Laitteistoon tulisi pystyä siirtämään kerralla kaikki kuvattu kuvamateriaali. Nykyiset videokamerat tallentavat kuvatun kuvan automaattisesti digitaaliseen muotoon, jolloin kuvaa ei tarvitse muuttaa digitaalseksi tietokoneella. (Välikylä 2005,62.)

Editointi ei vaadi kovinkaan suurta prosessitehoa ja vajaa gigahertsi riittää hyvin editointiohjelmien pyörittämiseen tietokoneella. Koneen muistin määrällä on enemmän merkitystä editoinnissa. Suositus olisi 512 megatavua tai enemmän. Kiintolevyn tulisi

olla riittävän suuri, sillä esimerkiksi sekunti DV-tasoista videokuvaa vie kiintolevyiltä 3,6 Mt. Näytönohjaimella ei ole merkitystä editoinnissa. Kirjoittava DVD asema tarvitaan valmiin materiaalin tallentamiseen. Editointiin tarkoitettuja ohjelmia on markkinoilla useita erilaisia. Osa niistä on tarkoitettu ammattimaiseen käyttöön ja osa harrastelijoille. Esimerkiksi Adobe Premiere Pro ohjelma on kokeneitten harrastajien keskuudessa hyvin yleinen ja sitä käyttävät myös ammattilaiset. Ohjelman avulla pystytään kaappaamaan kuvamateriaalia sekä musiikkia ja käsittelemään sitä halutulla tavalla. (Välikylä 2005, 63–65.)

Yleisesti videokamerat käyttävät kuvan tallentamiseen Mini DVD-kasetteja. Kasettien kuvamateriaali puretaan editointiohjelmaan kameran ja tietokoneen välisen kaapelin avulla, jota kutsutaan kuvamateriaalin kaappaamiseksi. (Välikylä 2005, 72.)

Editointiohjelmassa koneelle siirretystä kuvamateriaalista tehdään aikajana, jossa kohtauksia muokataan ja sijoitetaan haluttuihin kohtiin. Kohtaukset jaksotetaan, jolloin kohtausten ajoittaminen käy helpommin. Aikajanalla olevaa tuotosta voidaan katsoa. Suunniteltaessa kohtausten järjestystä tulisi kiinnittää huomiota peräkkäisten kohtauksien yhteensopivuuteen. Leikkausten välisten siirtymien tulisi olla luonnollisia. Samoin liikkeen tulisi jatkua kuvasta toiseen. Kahden kuvakoon muutos on luonnollisin muutos ottojen välillä. Peräkkäin ei tulisi laittaa kohtauksia, joissa kameraa ei ole liikutettu paikaltaan vaan kuva on rajattu paikaltaan zoomaamalla. (Välikylä 2005, 80–81.)

Kun aikajanalle on asetettu kuvapätkät oikeaan aikajärjestykseen, ryhdytään tekemään kuvamateriaaliin tulevaa hienosäätöä. Näillä hienosäädöillä kuvia elävöitetään ja kuviin luodaan syvyyttä. Tekstien ja grafiikan lisäämisessä tulee ottaa huomioon käytettävä fontti. Se ei saisi olla liian koristeellinen, eikä siinä saisi olla kapeita linjoja. Fontin tulisi olla riittävän suuri kooltaan. Pienikokoinen fontti menee helposti epäselväksi, jolloin syntyy suttuinen vaikutelma. Tekstejä tehdessä on huomioitava tekstin pituus. Pidempää tekstiä tulee näyttää kauemmin aikaa kuin lyhyttä. Tekstejä näytettäessä riittävä aika on silloin kun ihminen ehtii lukea tekstin hyvin. Tekstien värisävyjen kanssa tulee olla tarkkana. Videokuva muodostuu sekoittamalla punaista, vihreää ja sinistä keskenään. (Välikylä 2005, 91.)

Äänet ja musiikki ovat oleellinen osa videota ja niiden avulla luodaan tunnelmaa kuvalle ja sitä voidaan käyttää jopa kerronnan apuvälineenä. Ääni on aalto liikettä ja se voidaan piirtää graafisesti. Editointiohjelmat esittävät signaalin aaltomuodossa, jolloin voidaan tarkkailla korkeita ja matalia ääniä ja niiden sopivuutta videoon. Voimakkaassa äänessä aallon korkeus on suurempi kuin matalassa äänessä. Kuvamateriaalia sijoitettaessa aikajanelle tulisi huomioida musiikki ja rytmittää kuvat musiikin mukaisesti. Siksi olisi hyvä tietää millaista musiikkia videossa käytetään jo kuvamateriaalin suunnitteluvaiheessa. Mikäli musiikin rytmiä ei oteta huomioon, voi videoon tulla kaksi omaa kokonaisuutta. Musiikin ääniraidat liitetään kuvaan editointiohjelman avulla. Musiikkia ja ääniä voidaan korostaa ja vaimentaa haluamalla tavalla. Mikäli kuvattaessa on syntynyt taustakohinaa, tulee se poistaa valmiista videosta hälventämällä. Musiikkia liitettäessä videoon täytyy muistaa musiikin tekijänoikeudet. Mitä tahansa musiikkia ei saa liittää videoon. Mikäli videota esitetään julkisesti, täytyy musiikin tekijöiden kanssa tehdä tekijänoikeussopimukset. (Välikylä 2005, 100- 103.)

Editoinnin lopuksi kuvamateriaali, tekstit ja äänet renderöidään. Renderöinnissä kuvamateriaali muutetaan haluttuun muotoon. Renderöinti tehdään ennen DVD:n lopullista polttamista. (Välikylä 2005, 92.)

MAASEUTU ON! DVD:n editoinnin teki ulkopuolinen editoija Jesper Kauhanen. DVD:n editointi tehtiin Adobe Premiere Pro-ohjelmalla. Kuvamateriaali oli kuvattu Mini DVD-kaseteille. Käyttämämme kasetit olivat 60 minuutin kasetteja. Editoija suunnitteli fontit ja niiden värit DVD:hen. Hän oli ammattilainen, joten luotimme hänen valintaansa. Hänellä oli kaksi fonttivalikohtaa, joista valitsimme mieleisemme.

Olimme ajatelleet käyttää valmiissa DVD:ssä jonkin artistin musiikkia, mutta tekijänoikeusmaksut olivat liian kalliita. Jesperin kaveri oli musiikin tekijä ja hän kysyi tältä olisiko hänellä kiinnostusta tehdä musiikki. Hän suostui säveltämään musiikin MAASEUTU ON! DVD:hen. Tomi Riipinen toimitti musiikin kolmena omana erillisenä ääniraitana. Koska meillä ei ollut tiedossa minkälaista musiikkia käytämme DVD:ssä, sävelsi Tomi musiikin vasta, kun DVD:n kuvallinen jatkumo oli valmis, jolloin musiikki rytmitettiin kuvien mukaisesti. Kuvatussa kuvamateriaalissa oli kuvaushetkellä kuuluneet äänet mukana. Taustahälinä vaimennettiin ja tilalle sovitettiin ääniraidat. Joissain kohdilla haluttiin korostaa luonnon ääniä, esimerkiksi traktorin ääni haluttiin saada kuuluviin, jolloin musiikkia hälvennettiin.

4.4 Kannet

Kannet koostuvat valokuvista, mitkä puolestaan muodostuvat pikseleistä. Jokainen pikseli täyttää kuvasta pienen, neliönmuotoisen alueen väriarvon. Normaalilta kaste-luetaisyydeltä pikseleitä ei hyvässä kuvassa huomaa. Resoluutio kertoo, kuinka monta pikseliä kuvassa on ja sopivan tarkkuuden valinta pitää aina miettiä tapauskohtaisesti. Liian pienessä resoluutiossa kuva näyttää rakeiselta ja toisaalta jos resoluutio on liian suuri, on kuvan koko liian suuri. (Karhula & Miettinen 2003, 4.)

Kuvan tarkkuus voidaan ilmoittaa pikselimääränä tiettyä mittayksikköä kohden tai absoluuttisena pikselimääränä. Näytöllä esitettävälle kuvalle riittää pienempi tarkkuus kuin valokuvalaatuiseen tulostukseen. (Karhula & Miettinen 2003, 5.)

Käytettäviä kuvatyyppejä ovat mustavalkokuvat, sävykuvat, harmaasävykuvat ja täys-värikuvat. Kuvatyypin määrää sen, kuinka paljon kuvassa on käytettävissä värejä. Mitä enemmän värejä kuvaan tulee, sitä suurempi kuvatiedostosta tulee. Kuvankäsittelyohjelmilla voi kuvien kontrastia ja sävyjä halutessaan muuttaa, joten kaikki kuvat kannattaa ottaa täysvärikuvina. (Karhula & Miettinen 2003, 6.)

Kuvat täytyy valita niin, että kannesta tulee vetävännäköinen. Tärkeintä on pääasian esilletuominen sekä puhutteleva ja selkeä kokonaisuus. Kansien tarkoituksena on he-rättää katsojan uteliaisuus tutustua sisältöön paremminkin. Jotta kannet olisivat hou-kuttelevat, täytyy niissä olla konkreettisia kuvia elämästä, jostakin positiivisesta. (Metsämäki 1996, 57.)

Kuvat heijastavat elämää ja sen monimuotoisuutta. Kuvia voi luokitella esimerkiksi henkilökuviin, eläin- tai luontokuvaan, esinekuviin tai maisemakuviin. Eläimet ovat kiitollisia esitettäviä, joiden avulla saa jopa teknisesti heikoilla kuvilla välitettyä tietoa ja vaikutelmia. (Metsämäki 1996, 62–63.)

Kuviin lisättävän tekstin tulee olla selvästi luettavaa. Teksti on luettavaa, jos sen kor-keus on 3-5 millimetriä. Pitkiä tekstejä ei kannata kirjoittaa pienellä fontilla. Samoihin

kansiin ei kannata valita kuin korkeintaan kolme erilaista kirjasintyyppiä, sillä liian monenlaiset kirjasintyypit tekevät työstä sekavan näköisen. (Metsämäki 1996, 79.)

Meidän käyttämissämme kuvissa pikselit eivät olleet aivan riittäviä, joten muutama kannen kuva tuli hieman suttuiseksi. Käytimme kansissa enimmäkseen täysvärikuvia, mutta taustalla olevien kuvien kontrastia ja kirkkautta muutettiin, jotta ne saatiin riittävän vaaleiksi ja värisävyltään sopiviksi.

Kansissa on pääasiassa eläinten kuvia sekä konekuvia. Näiden avulla saimme tuotua esiin DVD:n keskeisen sisällön ja välitettyä oikeanlaista tunnelmaa. Kuvat on pyritty valitsemaan sillä tavalla, että ne herättäisivät katsojan mielenkiinnon. Eläimiä tytöille ja koneita pojille. Näiden lisäksi kansissa on vielä tarvittavat (Savonia-ammattikorkeakoulu, MTK-Pohjois-Savo ja EU-lippu) logot.

Me käytimme kansissa ainoastaan yhtä fonttia. DVD:n nimi kuitenkin erotettiin muusta tekstistä vihreällä värillä. Muuten fontin väri oli musta, mutta nimessä melko kirkkaan vihreä. Fontin koko on myös nimessä suurempi kuin muussa tekstissä, että se iskee paremmin silmään.

4.5 Lopputulos

Vuoden tiiviin ja vähemmän tiiviin pakertamisen jälkeen saimme DVD:n valmiiksi 10.11.2006 (kuvio 10). Itse DVD on 8 minuutin pituinen. Levy on laitettu DVD-koteloon. Kansimoniste on kuvitettu ottamillamme valokuvilla. Levyyn on myös painettu valokuva. Lisäksi takakannessa on tiivistelmä DVD:n sisällöstä. DVD on poltettu ainoastaan katseltavaan muotoon, eli siinä ei ole mitään valikkoja. Tuotosta voi katsoa kaikilla DVD:n katseluun soveltuvilla laitteilla.

KUVIO 10. Valmis materiaali. (Kanninen 2007)

Tekijänoikeussopimus on laadittu 16.11.2006 tekijöiden, MTK- Pohjois-Savon sekä Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa (liite 1). Lisäksi on laadittu erillinen tekijänoikeussopimus DVD:n musiikista tekijöiden ja Tomi Riipisen välillä.

4.6 Tekoprosessin kuvaus

Ihan aluksi jouduimme miettimään, millaista materiaalia haluamme tehdä. DVD:n lisäksi vaihtoehtona oli myös opasvihkosen tai molempien tekeminen. Opasvihkonen pelkästään tuntui kuitenkin huonolta tavalta luoda positiivisia mielikuvia, joten pian päädyimme DVD:hen, sillä liikkuva kuva antaa enemmän mahdollisuuksia. Molempien tekemiseen aikamme ei olisi riittänyt ja toisaalta vihkonen nähtiin loppujen lopuksi turhana.

Alkuperäinen suunnitelma oli, että kuvataan maatilan vuosi. Tila olisi ollut jokin pohjoissavolainen lypsykarjatila ja mukana olisi ollut näyttelijä, joku nuori, joka olisi pohtinut tulevaisuuttaan ja päättänyt lähteä tutustumaan maaseutuun. Tämä ajatus kui-

tenkin hylättiin, koska se todettiin liian vaikeaksi toteuttaa, kuten opinnäytetyön ohjaajamme sanoi, emme ole opiskелеmassa elokuvan tekemistä. Päätettiin siis tehdä DVD:stä yksinkertaisempi. Yhdessä vaiheessa meillä oli vaihtoehtona animaatio-olento, joka olisi seikkaillut maatilalla, mutta jälleen kerran animaation tekemisen haasteellisuus tuli vastaan. Päädettiin taas yksinkertaisempaan vaihtoehtoon.

Lopullinen päätöksemme oli kuvata maaseudun vuosi, johon sisällytimme eri maaseutuammattien esittelyä. Lypsykarjatalous on DVD:ssä eniten painotettuna, koska Pohjois-Savo on lypsykarjapainotteista seutua. Tätä haluttiin tuoda esiin. Lopullinen ajatus valmistui oikeastaan vasta ihan lopussa, kun työtä editoitiin ja nähtiin, että mikä näyttää hyvältä.

Kun olimme saaneet valmiiksi ensimmäisen ajatuksemme kuvausten kulusta ja sisällöstä, tehtiin kuvaussuunnitelma (liite 2) ja käsikirjoitus (liite 3), jota on muokattu myöhemmin. Pääosiltaan pysyimme kuvaussuunnitelman mukaisessa aikataulussa. Emme tosin kuvanneet aivan kaikkea, mitä alussa suunniteltiin. Esimerkiksi eläinlääkärin kuvaamisen järjestäminen osoittautui niin hankalaksi, että päätimme vain mainita eläinlääkärin tekstissä.

Kuvauskohteiden hankkiminen kävi yllättävän kivuttomasti. Ne saatiin pääasiassa kyselemällä tutuilta. Kysytyistä paikoista pyyntöömme kuvata heidän yritystoimintaansa suhtauduttiin positiivisesti ja muutama erityisen ystävälliseen ja aktiiviseen paikkaan lupasimme toimittaa valmiin DVD:n sen valmistuttua.

Kävimme kuvaamassa työtämme kahdeksassa kohteessa sekä lisäksi oli muutamia yksittäisiä asioita (kuten heinäseipäät, metsuri ja puinti), mitä kuvasimme kesällä oimien menojemme mukaan liikkuessamme paikasta toiseen. Taimenistutusta emme kuitenkaan saaneet käyttööme DVD:hen, koska sattui pieni haaveri ja kasetti meni rikki. Kaikki kuvaukset tehtiin helmikuun 2006 ja elokuun 2006 välisenä aikana. Kaikkiaan kuvasimme materiaalia noin kolme tuntia. Joistakin kohteista olisi voinut olla kuvamateriaali enemmän kuin mitä olimme kuvanneet. Materiaalin määrän suuri tarve tuli meille hiukan yllätyksenä, sillä vaikka olimme mielestämme kuvanneet kohteita riittävästi, oli editointivaiheessa vaikea löytää joistakin kohteista oikealla kuvakulmalla oleva otos.

Ensimmäinen kuvauskohteemme oli Maaningalla, Aholan strutsitila, jota kävimme kuvaamassa helmikuussa 2006 (liite 4). Seuraava kuvauskohteemme oli Ylä-Savon ammattiopiston navetta Peltosalmella maaliskuun alussa 2006 (liite 4). Kolmas kuvauskohteemme oli heti seuraavana päivänä Vieremän Jyrkällä (liite 4). Kävimme kuvaamassa todella mutkaisen tien takana metsäkonetta työssään. Oli kova pakkanen, mutta koneen kuljettaja oli niin ystävällinen, että tuli paikalle ja käynnisti koneen ihan meitä varten. Maaliskuussa kuvasimme kaikkein eniten koko aikana, edellä mainittujen lisäksi kävimme vielä Luonto-Savo -nimisessä maaseutumatkailuyrityksessä Sonkajärvellä ja Savon ammatti- ja aikuisopistolla Muuruvedellä. Luonto-Savossa kuvattiin kansainvälisen opiskelijaporukan illanviettoa (liite 4) ja Muuruvedellä tutustuimme kasvihuonetuotantoon (liite 4). Kuvasajankohtamme ei ollut Muuruvedellä kovin hyvä, sillä kasvukausi oli vasta aluillaan ja kypsistä kasviksista ja kukkivista kukista emme oikein saaneet kuvaa. Toukokuun lopulla kävimme kuvaamassa maatilan kevätötöitä ja lypsykarjaa Janne Pietikäisen kotitilalla Pielavedellä (liite 4).

Kevään kuvausessiomme päättyi tuohon kertaan ja seuraavan kerran lähdimme yhdessä kuvaamaan vasta heinäkuun lopussa Luonto-Savoon toisen kerran (liite 4). Tällä kertaa kuvasimme mökkejä ja maisemia. Elokuun alussa mentiin vielä Seinäjoelle maatalousnäyttelyyn, joka olikin viimeinen yhteinen kuvausreissumme (liite 4). Kesän aikana kuvaamamme yksittäiset kohteet on kuvattu silloin, kun ne ovat kohdalle sattuneet. Maatalousnäyttely oli ihan antoisa kuvauspaikka ja saimme sieltä hyvin tällaisia hiukan harvinaisempia eläimiä, kuten lampaita ja ylämaankarjaa. Siellä kuvasimme myös käsilypsyä.

Kuvaaminen pyrittiin toteuttamaan pääosin siten, että olemme molemmat paikalla. Yleisesti ottaen näin tehtiinkin, mutta harjoittelun takia kesällä tehtyjä kuvauksia tehtiin välillä myös yksin. Onneksi saimme koulun videokameran lainaksi kolmeksi kesäkuukaudeksi, sillä ilman sitä olisi kuvaamisen toteuttaminen ollut todella hankalaa. Emme olleet juurikaan arkena Iisalmissa, joten kameran palauttaminen olisi tuottanut ongelmia, ellei koulu olisi joutanut asiassa. Joitakin asioita, kuten esimerkiksi mansikka, jäi kuvaamatta sen takia, että kamera oli juuri silloin toisella, kun se kuvaamisen aika olisi ollut. Puun istutus taas puuttuu sen takia, kun kameran kanssa tuli teknisiä ongelmia.

Editointi aloitettiin 6.9.2006. Editojiamme Jesper Kauhanen on valmistunut media-assistentiksi kaksi vuotta sitten Ylä-Savon Ammattiopistosta. Saimme hänen yhteystiedot Ylä-Savon Ammattiopiston mediapuolen vastaavalta opettajalta. Kiuruvetisen Ari Hyvösen piti alun perin tehdä editointi, mutta hän joutui sairaslomalle, eikä näin pystynyt tekemään sitä. Tämän takia jouduimme etsimään uuden editoijan. Pyysimme tarjouksia editoinnista Kuopion Kehypajalta (28.2.2006) ja Kuopion Mediakeskukselta (22.5.2006), sekä Jakes´ s Promotionilta (29.8.2006). Kehypajalta tuli vastaus 30.3.2006 (liite 5), Kuopion Mediakeskukselta 22.5.2006 (liite 5) ja Jake´ s Promotion vastasi 29.8.2006 (liite 5). Päädyimme kuitenkin tarjousten perusteella iisalmelaiseen Jesper Kauhaseen. Yksi syy hänen valintaansa oli se, että hän asuu Iisalmessa. Näin me välttyimme kulkemiselta. Valitsimme ulkopuolisen editoijan, koska meillä ei ollut kokemusta editoinnista ja katsoimme ammattilaisen tekevän editointityön nopeammin. Lisäksi hänellä oli asianmukaiset laitteet editoinnin tekemiseen. MTK- Pohjois-Savon SPV-hanke teki työsopimuksen Jesperin kanssa 1.9- 30.10.2006 väliselle ajalle, joten editointi suoritettiin tällä aikavälillä.

MAASEUTU ON! DVD:n kuvamateriaali toimitettiin editoijalle 5.9.2006. (liite 6) Tällöin editoijan piti tehdä kuvamateriaalin siirtäminen omalle tietokoneellensa, mutta kameran mukana ollut kaapeli ei käynyt hänen koneeseen, joten editoijan täytyi siirtää kuvamateriaali toisen kaapelin avulla, jonka hän sai seuraavaksi päiväksi.

6.9.2006 (liite 6) Jesper oli saanut tarvittavan kaapelin jolla pystyimme siirtämään kuvamateriaalit videokameralta hänen tietokoneelleen. Kasettien kuvamateriaali siirtyi tietokoneelle niissä pätkissä, joissa olimme ne kuvanneet. Siirsimme myös lypsyrobotti kuvamateriaalia Antti Junttilan ja Petri Kurvisen opinnäytetyöstä, Edistyksellisten navettaratkaisujen videoesitysmateriaalin tuottaminen. Olimme kysyneet luvan tähän työn tekijöiltä.

Editoija sijoitti aikajanelle kuvatun materiaalimme. Tämä tapahtui kirjoittamamme käsikirjoituksen (liite 3) mukaisesti. Johanna Kanninen oli mukana kuvamateriaalia siirrettäessä ja samalla hän kertoi editoijalle mistä kuvamateriaalista otettaisiin mitä-

kin käsikirjoituksessa oleviin kohtauksiin. Tämän jälkeen editoija teki DVD:stä raakaversi-
on.

14.9.2006. (liite 6) Editoija oli saanut tehtyä raakaversi-
on DVD:stä. DVD:tä katsottaessa huomasimme, että siitä puuttui juoni. Sillä hetkellä
tuotos näytti lähinnä eri kuvista koostuvalta ja etenevältä DVD:ltä. Tämä raakaversio
poltettiin levyille ja sitä näytettiin muille ja pyydettiin muiden kommentteja.

Koska tarvitsimme DVD:stä mielipiteitä, pidimme palaverin opinnäytetyön toimek-
siantajan kanssa aamupäivällä 15.9.2006. Palaverissa esille tulleiden muutosehdotus-
ten mukaisesti menimme iltapäivällä editoijan luokse toteuttamaan muutokset. DVD:n
runko pysyi suurin piirtein alkuperäisenä, mutta kuvakokonaisuudet vaihtoivat paik-
koja ja ne yhdistettiin teksteillä, jolloin saimme jatkuvuutta eri kuvien välille. Osa
maaseutuammateista tuotiin esille tekstien avulla. Tekstit laitettiin oikeille paikoilleen,
jotta editoija pystyy muokkaamaan fontteja ja niiden värejä. DVD nimettiin MAA-
SEUTU ON! nimiseksi.

18.9.2006 (liite 6) Jesper oli muokannut DVD:ssä olevia tekstejä sen mukaan mitä
olimme puhuneet edellisellä kerralla. Alkuun oli lisätty DVD:n nimi ja loppuun loppu-
tekstit ja yhteistyökumppaneiden logot. Olimme tyytyväisiä DVD:n juoneen ja ulko-
asuun. Senhetkinen DVD poltettiin taas kommentoimista varten.

DVD:tä näytettiin kahdella Iisalmen yläkoululla, JuhaniAhon koululla 2.10.2006 ja
Kauppisheikin koululla 5.10.2006. Yläkouluikäisiä oppilaita pyydettiin kommentoi-
maan DVD:n sisältöä arviointikaavakkeen avulla (liite 7). Yläkouluikäisten kommentit
DVD:stä olivat tärkeitä, sillä he ovat DVD:n kohderyhmää. Oppilaiden kommentit
poikkesivat opinnäytetyön toimeksiantajan Maria Hartikaisen saamista iäkkäämmän
arviointiryhmän antamista kommentteista. Tässä ryhmässä olleiden mielestä DVD oli
liian hidastempoinen. Yläkouluikäiset puolestaan pitivät DVD:tä välillä liiankin no-
peatempoisena.

DVD:hen tuli pieniä muutoksia, joita olimme opinnäytetyöpalaverissa käsitelleet.
Yläkouluilta saatu palaute oli luettu ja heidän ehdotuksia oli myös otettu huomioon.
Nämä muutokset teimme editoijan luona 10.10.2006 (liite 6). Musiikin tekijä oli lähet-
tänyt patkän musiikkia, jonka Jesper oli liittänyt DVD:hen. Musiikki on kantrihenkis-
tä.

6.11.2006 (liite 6) katsoimme MAASEUTU ON! DVD:n läpi ja korjasimme muutamman virheen. Jesper oli liittännyt musiikin editointiohjelmalla valmiiseen DVD:hen. MAASEUTU ON! DVD oli lopullisesti valmis ja se renderöitiin. Tämän jälkeen se poltettiin DVD-levylle.

Kannet teimme itse Nero-ohjelmalla, mutta levyn ja kansien painaminen tapahtui muualla. Nero oli helppokäyttöinen ohjelma, joka löytyi omalta tietokoneelta. Myöhemmin kuulemamme ammattilaisen mielipide tosin oli, että ohjelma ei ole kovin hyvä. Me emme tehneet kannesta kuin kaksi erilaista kuvaversiota, sillä mieleisemme löytyi melko pian. Värejä ja pientä viilausta sen sijaan tehtiin pitkään ja hartaasti (liite 8).

Kansien lisäksi halusimme kuvan myös DVD-levyn kanteen (kuvio 11). Tämä kuva meillä oli selvä jo ihan alusta asti ja on mielestämme ehdottomasti kuvituksen paras osa. Levyyn laitoimme myös DVD:n nimen. Emme kuitenkaan ole ammattilaisia tällä saralla, joten menetelmämme olivat välillä hiukan alkukantaisia etsiessämme uudeleen oikeankokoista fonttia, koska taulukko ei ollutkaan toisiaan vastaava Nero-ohjelmassa ja Paint-ohjelmassa. Tallennusmuodon takia meidän täytyi seikkailla eri ohjelmien välillä.

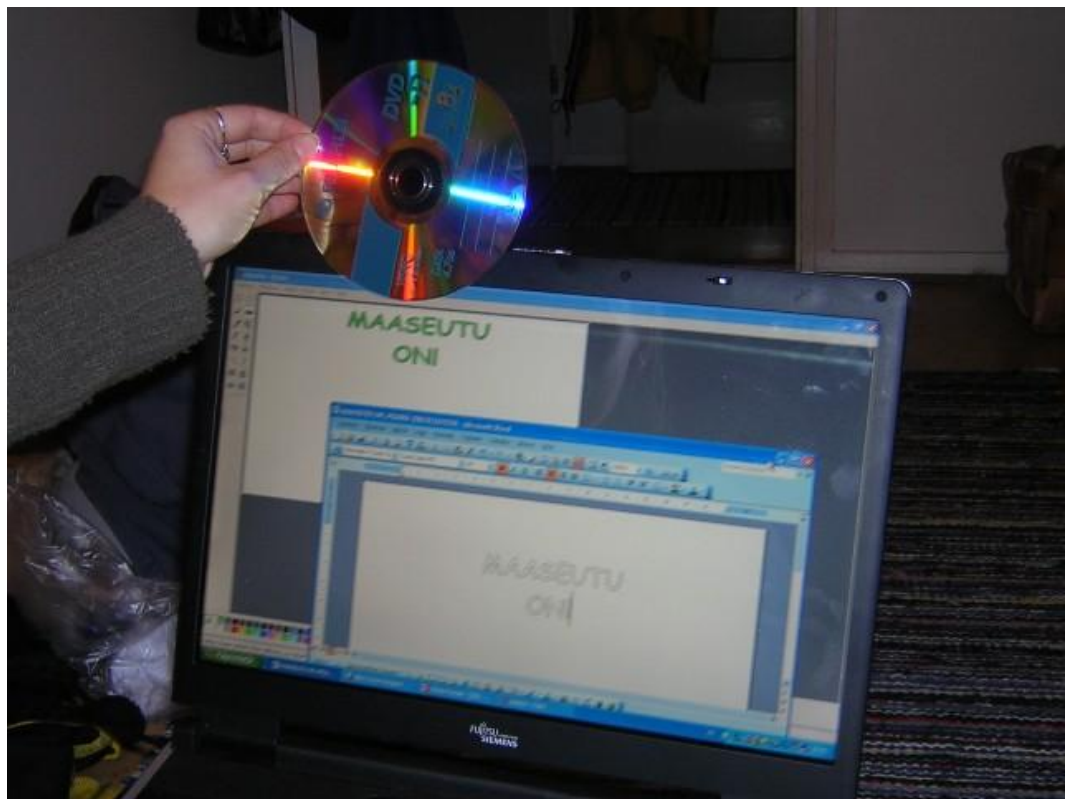
KUVIO 11. Tytöt DVD- levyssä. (Hankala 2004)

Ongelmia meinasi tulla, kun materiaali piti lähettää valmistajalle pdf-tiedostona. Nero-ohjelma ei osannut itse muuttaa tiedostoja kyseiseen muotoon. ATK-tukihenkilöltä saimme kuitenkin internet-osoitteen, jossa oli sellainen ohjelma, joka osasi muuttaa Nero:n tiedostot pdf-muotoon. Ohjelma oli ilmainen ja asennuksen jälkeen helppokäyttöinen.

Tarjouspyyntö DVD:n valmistamisesta ja kansimonisteen tekemisestä lähetettiin neljälle eri firmalle 8.10.2006. Digitalplantilta saimme tarjouksen (liite 9) 8.10.2006, Atk expertit (liite 9) ja Eco-print (liite 9) lähettivät tarjouksensa 9.10.2006. DynynCd-monistamolta tarjous (liite 9) tuli 10.10.2006. Tarjousten perusteella valitsimme DynynCd-monistamon valmistamaan DVD:n. Valintaan vaikutti myös yrityksen paikallisuus.

Kansien tekeminen oli meillä välillä melkoista askartelua (kuvio 12), johtuen ammatitaidon puutteesta tällä saralla. Kansien lopullinen väri ei ollut ihan se mitä luulimme sen olevan, koska painokone oli tehnyt siitä hiukan tummemman kuin oma tulostin. Olisi tietenkin ollut hyvä nähdä yksi versio painokoneella tehtynä ennen kuin kaikki

painettiin, mutta paino viivästy i meistä riippumattomista syistä useilla päivillä, joten olisi ollut vaikea sovittaa aikataulut siten, että olisimme voineet mennä koeversiota Kuopioon katsomaan. Lähettämässä olisi mennyt liian kauan aikaa, sillä painon viivästymisen takia koko työn palauttaminen meinasi viivästyä.

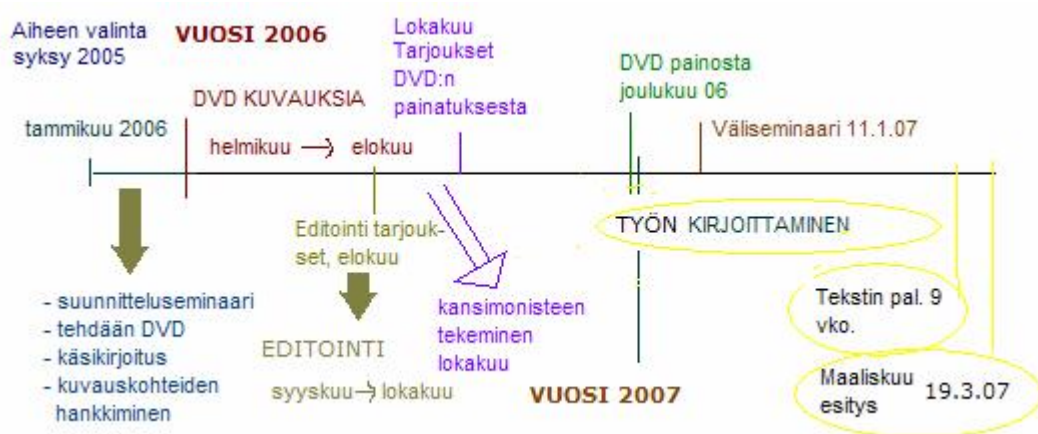
KUVIO 12. Levyn fonttikoon sovittamista. (Kanninen 2006.)

Valmis DVD saatiin Kuopion painosta joulukuun alussa. DVD:t menivät postissa suoraan Maria Hartikaiselle, MTK- Pohjois-Savon toimistolle Kuopioon. Itse näimme valmiit tuotokset viimeisessä tapaamisessamme 13.12.2006 Iisalmessa MTK:n toimipisteessä. DVD:t menevät kouluille joulukuun 2006 ja tammikuun 2007 aikana. Tammikuun lopussa Maria Hartikainen ilmoitti, että MTK haluaisi tehdä DVD:stä lisäpainoksen, joka jaetaan pohjoissavolaisille alakouluille. DVD tulisi tämän painoksen myötä myös myyntiin erilaisissa tapahtumissa, kuten maatalousnäyttely, joissa MTK on mukana.

5 ARVIOINTI

5.1 Aikataulu

Aikataulu oli mielestämme melko tiukka (kuvio 13), mutta saimme kaiken kuitenkin tehtyä sovituksessa ajassa. Eniten vaikeuksia tuotti se, että emme ehtineet tehdä taustatyötä aiheestamme. Meidän täytyi aloittaa kuvaaminen hyvin pian opinnäytetyön suunnitelman tekemisen jälkeen. Suunnitelmaseminaarin jälkeen DVD:n sisällön ja rakenteen pohtiminen toimeksiantajan kanssa jäi liian vähäiseksi.

KUVIO 13. Työn eteneminen aikajanalla. (Kanninen & Mäkräinen 2007.)

Alkaessamme kuvata DVD:tä, emme olleet ihan selvillä siitä, millainen valmiin materiaalin tulisi olla. Kuvaukseen käyttämämme aika oli riittävä, sillä saimme kuvattua kaikki vuodenajat. Kuvaukset saatiin tehtyä elokuun loppuun mennessä. Koska meillä ei tässä vaiheessa ollut selvää käsikirjoitusta, oli DVD:n loppuunsaattamiseen varattu aika liian lyhyt.

Omien aikataulumme kanssa oli kesällä hiukan ongelmia, koska suoritimme harjoittelua eri puolilla Suomea. Yhteiset kuvausmatkamme täytyi sovittaa viikonloppuihin. Matka Iisalmen lähialueille, missä pääsääntöisesti kuvasimme, oli molemmilla pitkä. Tämän takia koetimme saada mahdollisimman monta asiaa kuvattua yhdellä kerralla.

Opinnäytetyön raportin tekemisen aloitimme vasta sitten, kun DVD oli saatu lopullisesti valmiiksi. Tämä tehtiin siksi, koska editointiin ja suunnitteluun meni paljon aikaa. Lähdemateriaalin etsiminen aloitettiin kuitenkin jo syksyllä. Tällöin oli jo selvää, että voimme esittää työmme vasta maaliskuussa 2007. Tämän takia emme pitäneet kirjoittamisen kanssa kiirettä. Kirjoittamiseen meillä olikin aikaa riittävästi ja loppujen lopuksi saimme työmme valmiiksi kaksi viikkoa ennemmin kuin alun perin oli tarkoitus.

5.2 Kuvaukset

Pääsääntöisesti olemme tyytyväisiä kuvausten onnistumiseen. Kuvauskohteiden hankkiminen sujui hyvin ja pääsimme kuvaamaan lähes kaikkea, mitä halusimme kuvata. Kaikissa kuvauskohteissa meidät otettiin ystävällisesti vastaan ja meille kerrottiin kuvattavasta kohteesta. Eräiden asioiden, kuten eläinlääkäriin, maitoauton ja lypsykoneen huollon kuvaamisen järjestäminen ei valitettavasti onnistunut. Tarvittavia maisemakuvia saimme kuvausmatkoillamme, kun autoillessamme huomasimme jonkin mukavannäköisen maiseman.

Onnistuimme kuvaamaan riittävän rauhallisesti etenevää videokuvaa, joten DVD:tä on helppo katsoa. Alussa koetimme kuvata jalustan kanssa, mutta se ei tuntunut luontevalta jatkuvan siirtelyn takia. Siksi päädyimme kuvaamaan käsivaralta. Joissakin kohdauksissa kuva heiluu liikaa, mutta yleisesti kuva on vakaata. Vaikka emme ole ammattilaisia, onnistuimme kuvaamaan asioita oikeista kuvakulmista. Kuvatessamme valitsimme kuvakulman meistä luontevimmalta tuntuvalta tavalla. Amatööriytemme tulee ilmi esimerkiksi siinä, kun joku kohde ei ole kokonaan kuvassa.

Vaikka kuvasimme materiaalia noin kolme tuntia, ei kaikkea ole kuvattu kuitenkaan tarpeeksi. Emme ymmärtäneet kuvatessamme, kuinka paljon materiaalia täytyy olla kuvattuna lyhyeenkin DVD:llä näkyvään pätkään. Kaikki kuvaamamme materiaali ei ollut niin hyvälaatuista, että sen olisi voinut kokonaan hyödyntää DVD:ssä. Emme kuitenkaan joutuneet käymään yhdessäkään kuvauskohteessa kahta kertaa, vaan saimme kuitenkin riittävästi kelvollista kuvamateriaalia.

Työnjako kuvauskohteissa oli hyvin vaihteleva. Se, kumpi otti kameran autosta, alkoi yleensä myös kuvata. Sillä kumpi kuvaa ei ollut merkitystä, sillä kummallakaan ei ollut aiempaa kokemusta videokuvaamisesta. Kuvaaminen jakaantui tasaisesti kummallekin. Digikameran ollessa mukana, kuvasi toinen sillä. Joitakin kohteita kuvasimme myös erikseen, koska olimme kesän eripuolilla Suomea. Kameran säilytyspaikkaa vaihdettiin keskikesän aikaan Mikkelistä Ouluun.

Kuvaamisessa olisimme voineet onnistua vielä paremmin, mikäli olisimme ehtineet kirjoittaa opinnäytetyön kirjallisen osan kuvaus osuuden ennen varsinaista kuvaamista. Koska emme ehtineet sitä aikataulusta johtuen tehdä, ei meillä ollut kovin paljon tietoa oikeasta kuvaustekniikasta.

5.3 Valmis materiaali

Lopputulokseen olemme suhteellisen tyytyväisiä. Uskomme, että DVD:n sisältö on ihan hyvä myös toimeksiantajan mielestä, sillä DVD:stä haluttiin lisäpainos pohjoissavolaisille alakouluille. DVD soveltuu siis käytettäväksi koko peruskoulun ajan. DVD etenee mielestämme loogisesti ja riittävän rauhallisesti. Editoiija sai leikattua materiaalin niin, että huonosti onnistuneet otokset voitiin jättää DVD:n ulkopuolelle. Parannettavaa lopputuloksessa jäi siltä osin, että muutamat edellä mainitut kohteet jäivät kuvaamatta. Nämä kohteet avautuisivat katsojalle paremmin, jos ne olisi esitetty kuvina. Kuvien puuttumisen ratkaisimme siten, että mainitsimme kyseiset ammatit tekstinä muiden kuvien yhteydessä.

Editointi onnistui hyvin, koska editoinnin teki ammattilainen. Yhteistyö hänen kanssaan sujui hyvin. Hän muokkasi materiaalista sellaisen kuin me halusimme. Mielestämme ammattilaisen ottaminen editointityöhön oli hyvä ratkaisu, sillä me emme olisi saaneet tehtyä sitä yhtä nopeasti. DVD:n piti olla valmis marraskuun alkuun mennessä ja opinnäytetyön tekijöiden välinen matka oli niin pitkä ja aikataulut vaikeasti sovittavissa, että valmistuminen määräaikaan mennessä olisi ollut vaikeaa.

Kansimonisteen kuviin ja rakenteeseen olemme tyytyväisiä. Valitettavasti amatööriytemme tässäkin asiassa vaikeutti työtämme hieman. Emme osanneet määrittää ku-

ville oikeaa tarkkuutta, joten lopputulos oli pienten kuvien osalta hieman epätarkka, saadessamme valmiin kansimonisteen takaisin firmasta, jossa se painettiin. Valmiissa versiossa myös värit ovat hiukan tummemmat kuin omassa versiossamme, mikä oli mielestämme hyvän värinen. Levyyn painatettu kuva onnistui hyvin ja on mielestämme parasta koko ulkoasussa.

6 PÄÄTÄNTÖ

Opinnäytetyömme tarkoitus oli tehdä positiivisia mielikuvia maaseudusta luova DVD. DVD on tarkoitettu esitettäväksi pohjoissavolaisilla yläkouluille opinto-ohjaus tunneilla. DVD on väline, jonka avulla esitellään maaseutua ja erityisesti maaseutuammatteja nuorille. DVD:mme ei pysty kuvaamaan maaseutua samalla tavalla, kuin jos nuoret kävisivät paikanpäällä tutustumassa siihen. Se antaa kuitenkin pienen maistiaisen maaseudun tarjoamista mahdollisuuksista. Toivomme, että DVD:mme ei jää kaappiin pölyttymään, vaan opinto-ohjaajat oikeasti näyttävät sitä nuorille. Mielestämme on hyvin tärkeää, että heille luodaan oikeanlainen kuva maaseudusta.

Oikean kuvan luominen on mielestämme erityisen tärkeää siksi, että median antama kuva maaseudusta ei ole aina kovin positiivinen. Mielestämme esimerkiksi maataloustukikeskustelu on ollut melko negatiivista maaseutua kohtaan. Maaseutua tuntematon voi hyvin helposti saada tällaisesta viestinnästä vääränlaisen kuvan maaseudusta. Lukemiemme nettikeskustelujen perusteella tulimme siihen tulokseen, että monella kaupunkilaisella on maaseudusta sellainen kuva, että siellä ei tarvitse tehdä mitään ja rahaa tulee. Tätä mielikuvaa vanhemmat levittävät lapsilleen, jolloin negatiivinen asenne maaseutua kohtaan tarttuu nuoriin jo kotona.

Medialla on siis mielestämme suuri vaikutus erityisesti nuorten mielipiteisiin ja kaikkien median parissa työskentelevien ihmisten olisi hyvä muistaa se tehdessään erilaisia julkisia tuotoksia mistä tahansa aiheesta. Maaseudun kehittämisen kannalta erityisen huolellinen tulisi olla maaseudun positiivisten mielikuvien luomisessa, koska maaseudun autioituminen täytyisi mielestämme pysäyttää.

Työmme onnistui mielestämme hyvin. Kuvaamamme materiaali on mielestämme onnistunutta, vaikka meillä ei ollut aikaisempaa kokemusta videokuvaamisesta. Osoituksena tästä pidämme sitä, että toimeksiantaja halusi valmistaa DVD:stä lisäpainoksen ja jakaa sitä pohjoissavolaisille alakouluille. DVD:n tekeminen oli meille hyvin opettavainen kokemus. Saimme tutustua erilaisiin maaseutuyrityksiin ja opimme samalla videokuvaamista.

Opinnäytetyön kirjoittaminen sujui mielestämme todella hyvin, vaikka emme tehneetkään sitä jatkuvasti yhdessä. Työnjakomme oli hyvin tehokas. Toisen kirjoittamaa tekstiä oli huomattavasti helpompaa arvioida ja kommentoida, kun se ei ollut omaa, tuttua tekstiä. Pidimme jatkuvasti yhteyttä Verkkosalkun ja Messengerin kautta. Säännöllisin väliajoin kirjoitimme yhdessä ja muokkasimme tekstiä yhdenmukaiseksi.

Olemme tyytyväisiä opinnäytetyön raporttiin. Saimme siihen mielestämme kaiken oleellisen johdonmukaisesti rakennettuun pakettiin. Mielestämme maatalouspolitiikan kehittäminen ja nuorten mukaan ottaminen asioiden kehittämiseen on hyvin tärkeää. On myös tärkeä saada nuoret kiinnostumaan maaseudun kehittämisestä, sillä jos he eivät sitä tee, ei maaseutua tulevaisuudessa kehitä kukaan.

Mikäli tekisimme saman työn uudelleen, käyttäisimme DVD:n suunnitteluun huomattavasti enemmän aikaa. Lisäksi tekisimme suunnitelman valmiiksi ennen kuin lähtisimme kuvaamaan. Tutustuisimme paremmin kuvaustekniikoihin ja kuvaamiseen yleensä paremmin. Harjoittelisimme myös kuvaamista enemmän. Kuvaisimme kohteita pitempään kuin nyt teimme, jotta varmasti saisimme riittävästi hyvää kuvamateriaalia. Nämä kaikki muutokset tosin olisivat mahdollisia vain, jos meillä olisi käytettävissämme enemmän aikaa.

LÄHTEET

Aaltonen, J. 1994. Käsikirjoittajan työkalupakki. Miten teen video-ohjelman käsikirjoituksen? Helsinki: Painatuskeskus Oy.

Aho, S & Ilola, H. 2004. Maaseudun elinvoimaisuus – nykyisyydestä aineksia tulevaisuuteen. Lapin yliopiston kauppatieteiden ja matkailun tiedekunnan julkaisuja b. Tutkimusraportteja ja selvityksiä. Rovaniemi: Lapin yliopisto.

Aitonurmi, R. (toim.). 2001. Yliopisto-opinnot 2001–2002. Tietoja yliopisto-opintoja suunnitteleville. Opetushallitus. Rauma: Kirjapaino Oy West Point.

Erwin, P. 2005. Asenteet ja niihin vaikuttaminen. Helsinki: WSOY.

Haapala, P. 2004 Väki vähenee - maatalousyhteiskunnan hidas häviö 1950–2000. Teoksessa Markkola, P. (toim.). Suomen maatalouden historia 3. Suurten muutosten aika. Jälleenrakennuskaudesta EU- Suomeen. Helsinki: Gummerus kirjapaino Oy, 233–254.

Helve, H. (toim.). 1998. Nuoruudesta! Nuorisotutkimusseuran kymmenvuotisjuhlakirja. Helsinki: Hakapaino Oy.

Jones, F. H. 2003. Digivideoijan käsikirja. Helsinki. Edita Prima Oy.

Karhula, M & Miettinen, P. 2003. Kuvaa & skannaa. Photoshop Elements 2. Saarijärvi. Saarijärven Offset Oy.

Kivinen, K., Puhakka, J & Kaunonen, A. 2006. Suomen maaseutu 2015. Maaseudun kehittämistyön toimintaympäristön tulevaisuus. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä. Vammala: Kirjapaino Oy.

- Laurila, I. P. 2004. Maatalouden EU- aika. Teoksessa Markkola, P. (toim.). Suomen maatalouden historia 3. Suurten muutosten aika. Jälleenrakennuskaudesta EU- Suomeen. Helsinki: Gummerus kirjapaino Oy, 349–401.
- Lüthje M. 2005. Se mukava maaseutu siellä jossain - maaseutumatkailu kokemusten, mielikuvien ja markkinoinnin kohteena. Rovaniemi: Lapin yliopistopaino.
- Maatila tilastollinen vuosikirja 2005. 2006. Maa- ja metsätalousministeriön tietopalvelukeskus. Tike. Vantaa: Dark Oy.
- Metsämäki, M. 1996. Elektronisen julkaisun suunnittelu. Helsinki. Oy Edita Ab.
- Mikkonen, A. 2000. Nuorten tulevaisuuskuvat ja tulevaisuuskasvatus. Joensuun yliopiston kasvatustieteellisiä julkaisuja n:o 57. Joensuu: Joensuun yliopistopaino.
- Mustakangas E., Kiviniemi M., & Vihinen H. 2004. Kunta maaseudun kehittämisessä - maaseutu kunnan kehittämisessä. Helsinki: Dark Oy.
- Niemi J. & Ahlstedt J. (toim.) 2006. Suomen maatalous ja maaseutuelinkeinot 2006. MTT:n julkaisuja 106. Helsinki: Vammalan kirjapaino Oy.
- Niemi R. & Visti M. 2004. Suomen maaseutupolitiikan arviointia ja vertailua. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän julkaisu 8/2004.
- Paunikallio, M. 1997. Kuka jää maaseudulle? Maaseudun nuorten näkemyksiä maaseudusta asuin-, työ- ja elinympäristönä. Seinäjoki: Helsingin yliopiston maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Pekkanen J., Maijala O., Piispanen E. & Lehtonen H. 1997. Maaseudun kilpailukykyisyys asuin ympäristönä, esimerkkinä Hämeenlinnan seutu. Espoo: Teknillinen korkeakoulu, yhdyskuntasuunnittelun täydennyskoulutuskeskus, rakennetun ympäristön tutkimuslaitos.
- Perheentupa, T. (toim.). 2004. Nuoruus maaseudulla – säilyvä vai katoava luonnonvara? Nuorisoteemaryhmän ohjelma vuosille 2004–2007. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän julkaisu 9/2004. Helsinki: Sisäasiainministeriön monistamo.

- Puuronen, V. 1997. Johdatus nuorisotutkimukseen. Jyväskylä: Vastapaino.
- Pyykkönen P. 2001. Maatalouden rakennemuutos eri alueilla. Pellervon taloudellisen tutkimuslaitoksen raportteja N:o 180. Helsinki: Hakapaino Oy.
- Toivonen, T. 2002. Nuoret ja maaseutu. Näkemyksiä maaseudusta, yrittäjyydestä, osallistumisesta, vaikuttamisesta ja tulevaisuudesta. Seinäjoki: Helsingin yliopiston maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Uusitalo E. 1998. Elinvoimaa maaseudulle – miksi, kenelle ja miten? maaseutupolitiikan perusteet. Keuruu: Otavan kirjapaino.
- Vuorinen, R & Välijärvi, J. 1994. Itsenäisiin valintoihin ohjaaminen. Helsinki: Painatuskeskus Oy.
- Vuorinen, R. 1997. Minän synty ja kehitys. Porvoo: WSOY.
- Välikylä J. 2005. Digivideokoulu kohti parempia kotivideoita!. Jyväskylä: Decendo Finland Oy.

PAINAMATTOMAT LÄHTEET

Ahonen, K. 2006. Tarjouspyyntö DVD:n valmistuksesta. [Sähköpostiviesti]. kimmo.ahonen@atk-expertit.fi.9.10.2006. [Viitattu:23.2.2007].

Elinvoimainen maaseutu – yhteinen vastuumme. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä. [Viitattu 7.12.2006.] Saatavissa:

http://www.maaseutupolitiikka.fi/Julkaisut/Julkaisut_2004/YTR_julkaisu_10_2004.pdf

Hartikainen, M. 2004. hakesuunMTK29104lopul.doc. [Sähköpostiviesti].

maria.hartikainen@mtk.fi. 14.2.2007. [Viitattu:22.2.2007].

Hartikainen, M. 2004. HANKESUUNNITELMA NUORI JA LUPAAVA, 21.2.doc.

[Sähköpostiviesti]. maria.hartikainen@mtk.fi. 14.2.2007. [Viitattu:22.2.2007].

Karvonen, P. 2006. Opinnäytetyön editointitarjous. [Sähköpostiviesti].

pasi.karvonen@uku.fi. 30.3.2006. [Viitattu:23.2.2007].

Keränen. 2004. Elinvoimainen maaseutu – yhteinen vastuumme. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä. [Viitattu 22.2.2007.] Saatavissa:

http://www.maaseutupolitiikka.fi/Julkaisut/Julkaisut_2004/YTR_julkaisu_10_2004.pdf

Lääperi, J. 2006 Rovaniemen ammattikorkeakoulu, luonnonvara- ja ympäristöala, metsätalouden koulutusohjelma. [Viitattu 22.2.2007] Saatavissa:

<http://www.ramk.fi/?deptid=9072>

Maa- ja metsätalousministeriö. Kartta tukialueista. [Viitattu 22.2.2007] Saatavissa:

http://www.mmm.fi/attachments/5grdXRPII/513gtq2oH/Files/CurrentFile/Paatukialueet_kartta.pdf

Miettinen, J. 2006. Opinnäytetyön editointitarjous. [Sähköpostiviesti]. jakes@jakes.fi.

29.8.2006. [Viitattu:23.2.2007].

Oulun ammattikorkeakoulu. 2007. Puutarhatalouden koulutusohjelma. [Viitattu 22.2.2007] Saatavissa:

<http://www.oamk.fi/luova/koulutustarjonta/ttk.php?osio=puutarha>

Pekkarinen, T. 2006. Tarjouspyyntö DVD:n valmistuksesta. [Puhelinkeskustelu]10.10.2006 [Viitattu:23.2.2007].

Pesonen, R. 2006. Opinnäytetyön editointitarjous. [Sähköpostiviesti]. rpesonen@mediacenter.kuopio.fi. 30.5.2006. [Viitattu:23.2.2007].

Pulkkinen, J. 2006. Tarjouspyyntö DVD:n valmistuksesta. [Sähköpostiviesti]. myynti@ecoprint.fi. 11.10.2006. [Viitattu:23.2.2007].

Savon ammatti- ja aikuisopisto. 2007. Metsäalan ammattitutkinto. [Viitattu 22.2.2007] Saatavissa: <http://www.sakky.fi/index.asp?link=371>

Savon ammatti- ja aikuisopisto. 2007. Puutarhatalouden ammattitutkinto. [Viitattu 22.2.2007] Saatavissa: <http://www.sakky.fi/index.asp?link=372>

Savonia-ammattikorkeakoulu, Iisalmi. [Viitattu 28.1.2007]. Saatavissa: <http://www.savonia-amk.fi/iisalmi/tiedostot/koulutus/amk-tutkinnot/maaseutuelinkeinojenkoulutusohjelma.pdf>

Tamminen, I. 2006. Tarjouspyyntö DVD:n valmistuksesta. [Sähköpostiviesti]. ismo.tamminen@digitalplant.fi. 10.10.2006. [Viitattu:23.2.2007].

Työministeriö. Työvoiman kehittäminen ja ohjaus –tiimi. 2003. Eläinlääkäri. [Viitattu 22.2.2007] Saatavissa: <http://www.mol.fi/webammatti.cgi?ammattinumero=14101&kieli=00>

Työministeriö. Työvoiman kehittäminen ja ohjaus –tiimi. 2004. Floristi. [Viitattu 22.2.2007] Saatavissa: <http://www.mol.fi/webammatti.cgi?ammattinumero=34375&kieli=00>

Ylä-Savon ammattiopisto. Maatalousalan perustutkinto. Eläintenhoitaja. [Viitattu 28.1.2007]. Saatavissa: <http://temp.ysao.fi/?deptid=17943>

Ylä-Savon ammattiopisto. Maatalousalan perustutkinto. Hevostenhoitaja. [Viitattu 28.1.2007]. Saatavissa: <http://temp.ysao.fi/?deptid=17941>

Ylä-Savon ammattiopisto. Maatalousalan perustutkinto. Maaseutuyrittäjä. [Viitattu 28.1.2007]. Saatavissa: <http://temp.ysao.fi/?deptid=17939>

Ylä-Savon ammattiopisto. Maatalousalan perustutkinto. Ratsastuksenohjaaja. [Viitattu 28.1.2007]. Saatavissa: <http://temp.ysao.fi/?deptid=17942>

TEKIJÄNOIKEUSSOPIMUS

14.11.2006

1. Sopijapuolet

1.1 Toimeksiantaja: MTK- Pohjois-Savo, SPV- hanke, Maria Hartikainen

Yhteystiedot:
MTK- Pohjois-Savo/ SPV- hanke
Kauppakatu 40
70110 Kuopio
jäljempänä tässä sopimuksessa ”Toimeksiantaja”

1.2 Työn tekijät:

Johanna Kanninen
Ouluntie 217 d 3
74160 IISALMI

Kirsi Mäkäräinen
Puulinnankatu 8 g 40
90570 OULU

jäljempänä tässä sopimuksessa ”Tekijät”

2. Sopimuksen kohde ja tarkoitus

Sopijapuolten tarkoituksena on sopia tekijänoikeuksista ja muista tekijänoikeuslain (404/1961) mukaisista oikeuksista Tekijöiden opinnäytetyönään tekemään videomateriaaliin.

3. Oikeudet oppimateriaaliin

3.1 Toimeksiantaja saa kaikki käyttöoikeudet opinnäytetyönä tehtyyn videomateriaaliin. Toimeksiantajan lisäksi Savonia- ammattikorkeakoululla on kaikki oikeudet käyttää valmista videomateriaalia. Käyttöoikeuksien luovutuksesta ei makseta tekijöille erillistä korvausta. Annettuja käyttöoikeuksia ei ole ajallisesti rajattu.

Käyttöoikeuksilla tarkoitetaan materiaalin mitä tahansa hyödyntämistä koulutuksessa. Toimeksiantaja voi valmistaa kopioita omaan käyttöönsä millä tahansa tavalla, lisäksi Toimeksiantaja voi esittää ja näyttää materiaalia.

Valmistettaessa materiaalista kappaleita tai yhdisteltäessä sitä muuhun aineistoon, on materiaalin tai materiaalista lainatun osan tekijä mainittava teoksen käytön yhteydessä hyvän tavan mukaisesti. Toimeksiantajan on muutoinkin kunnioitettava Tekijöiden tekijänoikeuslain mukaisia moraalisia oikeuksia.

- 3.2 Käyttöoikeuksien luovutus ei rajoita Tekijöiden oikeutta hyödyntää itse materiaaliaan eikä Tekijöiden oikeutta luovuttaa käyttöoikeuksia toisille, elleivät sopijapuolet kirjallisesti toisin sovi.
- 3.3 Tekijöiden valmistaman materiaalin käyttämisestä ja käyttöoikeuksien luovuttamisesta edelleen ja siitä maksettavista korvauksista muihin kuin kohdassa 3.1 sovittuihin käytötarkoituksiin on sovittava Tekijöiden kanssa kirjallisesti erikseen.

4. Tekijöiden velvollisuudet

Tekijöiden velvollisuus on huolehtia kaikkien tarvittavien lupien hankkimisesta kolmansien tahojen aineistojen käyttöön. Tällaisia aineistoja saadaan sisällyttää materiaaliin vain, jos Toimeksiantajan edustaja on antanut suostumuksensa käyttöoikeuksien hankintaan tämän sopimuksen edellyttämässä laajuudessa.

Mikäli Tekijät haluavat levittää materiaalia eteenpäin, täytyy heidän tehdä siitä kirjallinen sopimus työn musiikin tekijän kanssa.

5. Sovellettava laki ja erimielisyyksien ratkaisu

- 5.1 Tähän sopimukseen sovelletaan Suomen lakia.
- 5.2 Tästä sopimuksesta aiheutuvat erimielisyydet pyritään ensisijaisesti ratkaisemaan sopijapuolten välisin neuvotteluin. Mikäli sopijapuolet eivät pääse sovinnolliseen ratkaisuun, ratkaistaan erimielisyydet Tekijöiden kotipaikan käräjäoikeudessa.

6. Sopimuksen voimaantulo

Tämä sopimus tulee voimaan, kun kaikki osapuolet ovat sen allekirjoittaneet.

7. Sopimuskappalet

Tätä sopimusta on laadittu kolme (3) samasanaista kappaletta, yksi kaikille sopijapuolille.

_____, _____kuun _____ päivänä 2006

Tekijät: _____

Johanna Kanninen

Kirsi Mäkäräinen

Toimeksiantaja:

Savonia-ammattikorkeakoulu:

Maria Hartikainen

Tapio Leskinen, va. tulosaluejohtaja

KUVAUSSUUNNITELMA

1. ext/ päivä Luonto- Savo	MAALAISMAISEMA	vko kesä
2. ext/päivä kylämaisemaa	TILAKOON KASVU	vko 7-10
3. ext/päivä pelto	PELTOTYÖT	vko kesä
4. int/päivä navetta	ERILAISET NAVETAT	vko 7-10
5. int/päivä lehmät	LEHMÄT	vko 7-10/ kesä
6. ext/päivä pelto	VILJAT + KASVIHUONE	vko kesä
7. int/päivä navetta/toim.	MAASEUDUN AMMATIT	vko 7-
8. int/päivä pihalla	MAASEUDUN AMMATIT	vko 7-
9. ext/päivä pelto	NUORI KYNTÄÄ	vko syksy

INT tarkoittaa sisällä kuvausta

EXT tarkoittaa ulkona kuvausta

Aiomme toteuttaa dvd:n siten että edellä mainitsemamme kohtaukset näkyvät vuoronperään taustalla ja niiden päälle lisätään still-kuvia. Eli tilakoon kasvua kuvattaessa taustakuvana on pieni vanhanaikainen maatila ja still kuvina näytämme nykypäivän tiloja jotka ovat suuria.

Peltotöissä taustalla nuori ajaa traktorilla pellolla. Still-kuvissa näkyy pellolla tehtävät erilaiset työt (kylvö, äestys, kasvinsuojelu, puinti ja kyntö).

Navetta kuvissa taustalla näkyy keskikokoinen pihattonavetta (kalanruoto lypsyasema). Still-kuvissa näkyy parsi- ja robotti navetta, sekä erilaisia lypsyasematyyppejä.

Taustalla käyskentelevät lehmät. Still-kuvissa näytetään erilaisia kotieläin tuotantosuuntia (emolehmä, sika, kana, lammas, hevoset, biisoni, strutsi).

Kuvataan viljapeltoa. Sill kuvina tulee peruna, mansikka, rypsi, tomaatti, kurkku, kukka, viinimarja, kumina/ruokohelpi.

Taustalla näkyy kylämaisemaa. Still-kuvina tulee eläinlääkäri, seminologi, maito- ja teurasauton kuljettaja, neuvoja, maaseutusihteeri. etätyöntekijä, metsuri, urakoitsija, lypsylaitteiden korjaaja.

Maaseudun koulutusaloja esiteltäessä pohjakuvana on nuori traktorin kanssa pellolla. kuvataan maaseudun maisemaa. Eri koulutusalat tulevat esiin tekstinä.

KÄSIKIRJOITUS

KUVA

Kohtaus 1.

Mustavalkoista kuvaa vanhanaikaisesta maaseudusta. Maitotonkkia työnnetään maitokärriyllä ulos vanhasta navetasta. Maitokärriä työnnetään hiekkatiellä ja kärriyt muuttuu maitoautoksi. (maitokärriyt animaationa ja maitoautokin ehkä, tai maitoauton oikea nimi peitettynä)

Kohtaus 2.

Maitoauto ajaa uuteen navettaan. Kuva siirtyy navetan sisäpuolelle. Kuvataan lehmiä ja lypsyä. Janne lomittajaa kuvataan (teksti lomittaja). Tekstinä eläinlääkäri, korjaaja ja siementäjä

Kohtaus 3.

Mennään navetasta ulos ja kuvataan lehmiä, emolehmiä, lampaita, kana, hevonen, possu. (teksti maataloustuotannon eri vaihtoehtoista)

Maalla voi nähdä myös tällaista (kuva strutsista ja ylämaankarjasta)

Kasvihuonekuvaa, tomaatti, paprika, kukka. (teksti maalla on myös kasvintuotantoa)

Kohtaus 4.

Metsäkone (jokin teksti, missä siirrytään loogisesti talveen) Still kuvana kuusentaimia. (teksti jotain ennen kuin pääset kaatamaan puuta, se täytyy istuttaa)

Kohtaus 5.

Äestys, kylvö, oraskuvia, viljakuvia, timoteitä. Rehunteko, puinti, kyntö.

Pottu, rypsi ja viinimarja

Kohtaus 6.

Kuvataan maalaismaisemaa (teksti jotta ruoka saataisiin kaupan hyllylle saakka, tarvitsee maaseutu vielä monia muita ammattilaisia)

Luettelona maaseutusihtheeri, neuvoja, teuraskuski, koneyrittäjä ym.

Kohtaus 7.

Kuvataan porttia (Luonto-Savossa kuvattua). Teksti. Portti tulevaisuuteen on avoin, vaihtoehtoja on monia, mutta sinä teet valinnan. (portin takana on kaksi tienviittaa, maalle ja kaupunkiin, animaatio suuntaa maalle ja kävelee poispäin)

MAATILAMATKAILU KUVA JOHONKIN

Savonia-ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 27.2.2006, klo. 13.00–13.30
Paikka Aholan strutsitila, Maaninka
Läsnä Kirsi Mäkäräinen, Johanna Kanninen ja Veli Niskanen

KUVAUSTRUUSTIO

Kuvasimme maanantaina 27.2 strutseja Aholan strutsitilalla Maaningalla. Kuvauksiin kului aikaa noin 30 minuuttia. Matkoihin meni puolitoista tuntia. Kuvaukset menivät hyvin ja saimme mielestämme hyvää kuvamateriaalia strutseista.

Tilan isäntä oli oikein ystävällinen ja kertoi meillä paljon strutseista. Hän oli hyvin aktiivinen vierailumme suhteen Johanna yhteydenoton jälkeen, joten päätimme lähettää hänelle valmiin DVD:n kiitokseksi.

Iisalmeen palatessamme päätimme käväistä PeMolla. Pääsimme kuvaamaan jaloittelutarhassa olevia lehmiä ja sovimme Raijan kanssa, että hän lavastaa meille siemennyksen perjantaina 3.3.2006. Sovimme myös, että navetalta soitetaan meille, jos sinne on tulossa eläinlääkäri käymään, jotta pääsisimme kuvaamaan myös sen. Täällä meillä kului aikaa noin puoli tuntia.

Savonia-ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 3.3.2006, klo. 14.00–15.00
Paikka Ylä-Savon ammattiopisto YSAO, Iisalmi
Läsnä Johanna Kanninen, Kirsi Mäkäräinen

KUVAUSMUISTIO

Kuvasimme Pohjois-Savon ammattiopiston navetassa Pemolla navettatyöskentelyä 3.3.2006. Aikaa kuvauksessamme meni tunti.

Kuvasimme lemmiä lypsyllä tandem asemalla, ruokailemassa ja pihatossa. Lemmä oli poikinut aikaisemmin päivällä ja pääsimme kuvaamaan muutaman tunnin ikäisiä vasikoita. Kuvausmateriaaliimme tallensimme myös lypsykoneen ja tilatankin. Raija la-
vasti siemennystilanteen, jonka tallensimme videokameralla.

Saimme riittävästi kuvamateriaalia sisällä olevista lehmistä ja vasikoista. Materiaalin kuvaaminen onnistui hyvin. Käytimme kuvauksissa video- ja digikameraa.

Savonia-ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 4.3.2006, klo. 10.30–11.30
Paikka Metsäkonekuvaus, Vieremä, Jyrkkä
Läsnä Kirsi Mäkäräinen, Johanna Kanninen ja Arttu Tiikkainen

KUVAUSMUISTIO

Kuvasimme lauantaina, 4.3.2006 metsäkoneetta työssään Vieremän Jyrkällä. Menimme ensin Vieremän Seolle, josta lähdimme ajamaan Jyrkälle päin konemiesten kanssa. Vieremältä lähdettiin noin 9.30. Johanna tuli perässä, kun ei töiden takia ihan ehtinyt muiden mukaan. Kuvauspaikka oli monen mutkan takana ja matkakin kesti tunnin.

Kuvauspäivänä oli Jyrkällä melko kova pakkanen ja yöllä oli ollut vielä kovempi. Kone oli hiukan kohmeessa ja sitä piti notkistella ennen kuin sen kanssa päästiin metsään ja kuvaamaan.

Saimme koneesta ihan mukavasti kuvia. Kuvasimme sitä sisältä ja ulkoa ja työssä ja paikallaan. Pientä takapakkia tuli, kun kameran akku sanoi itsensä yllättäen irti, mutta saimme onneksi videokameralla kuvattua ihan hyvää materiaalia.

Kuvasimme konetta noin 20 minuutin ajan ja saamme siitä varmasti tarpeellisen materiaalin tuotostamme varten.

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 16.3.2006, klo. 18.00–22.00

Paikka Luonto-Savo, Iisalmi

Läsnä Johanna Kanninen, Kirsi Mäkäräinen, NASEK- porukka ja Jouko Pulkka

KUVAUSMUISTIO

Meidän piti mennä torstaina 16.3 klo 18.00 kuvaamaan NASEK- ryhmän tanssi-iltaa Luonto-Savon maaseutumatkailuyritykseen Iisalmeen. Matkaa paikalle oli kaupungista noin...km. Alku oli hiukan hankalaa, koska emme millään meinanneet löytää Luonto-Savon päärakennusta. Se oli eri paikassa kuin minne opaste johdatti ja päärakennukselle johtavan tien viitassa luki jotain aivan muuta kuin Luonto-Savo. Tero Kanalan suosiollisella avustuksella kuitenkin lopulta löysimme sinne, kun hän tuli käymään hollantilaisten mökillä, minne mekin olimme eksyneet. Moninaisten vaiheiden jälkeen tanssi alkoi vasta noin klo 20.00 ja olo alkoi olla melkoisen turhautunut.

Kuvasimme tanssia, leikkejä ja karaokea. Kirsi lähti Kainuuta kohti klo 21.00 Johannan jäädessä kyydin takia viettämään iltaa NASEK-ryhmän kanssa yhteen asti yöllä. Siinä on myös tullut kuvattua opinnäytetyötä.

Koska oli jo niin pimeää, kun tanssi lopulta alkoi ja pääsimme paikan päälle Luonto-Savon päärakennukseen, sovimme Jouko Pulkan kanssa tulevamme kuvaamaan maaseutumatkailua lisää kesällä, jolloin saamme edustavia kuvia maisemista ja mökeistä.

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 27.3.2006, klo. 12.00–16.00
Paikka Ylä-Savon ammatti- ja aikuiskoulutuskeskus, Muuruvesi
Läsnä Johanna Kanninen, Kirsi Mäkäräinen ja Liisa Kääriäinen

KUVAUSMUISTIO

Ajoimme maanantai-iltapäivänä Muuruvedelle kuvaamaan kasvihuonetuotantoa. Lähdimme matkaan klo 12.00. Ensinnä kävimme hakemassa koululta kamerat ja sieltä jatkoimme matkaamme Muuruvedelle. Ajoimme Varpaisjärven ja Nilsiän kautta. Matkaa kertyi edestakaisin yhteensä 194 km. Olimme perillä noin klo 13.45. Koululla tapasimme Liisa Kääriäisen ja hän lähti näyttämään meille kasvihuoneita.

Kuvasimme tomaatteja, paprikaa ja kurkkua. Vihannesten lisäksi kuvasimme kukan taimia, ruusuja ja hiukan isompiakin kukkia. Saimme myös kuvattua puutarha-alan opiskelijoita työssään. Lopuksi kävimme kuvaamassa kasvihuoneita ulkopuolelta. Kuvamateriaalia saatiin ihan mukavasti, noin 10 minuutin mittainen pätkä. Ainoa miinus kuvauksissamme tulivat, kun puutarhalla ei ollut kasvukausi vielä oikein pitkällä. Saimme siis vihreitä tomaatteja ja pieniä kukantaimia. Paprikaa ja kurkkua ei todennäköisesti edes tunnista. Mutta pääasia on, että on kuvattu jotain vihreää, mikä kasvaa kasvihuoneessa. Tomaatteja ajattelimme korjailla sitten joskus kuvankäsittelyohjelmalla värjäten ne punaiseksi. Saimme myös sen kasvun ihmeen kuvattua, kun kuvasimme kukkapurkkeja, joissa oli vain multaa ja sellaisia purkkeja, joissa oli pieniä taimia ja vähän isompia jne.

Ennen kotiin lähtöä Liisa Kääriäinen tarjosi meille puutarhakoulutuksen laskuun mehut ja teet. Lähdimme ajamaan takaisin Iisalmeen noin klo. 14.30.

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 20.5.2006, klo 14.00–16.15
Paikka Janne Pietikäisen (Ima5) kotitila, Pielavesi
Läsnä Johanna Kanninen, Kirsi Mäkäräinen ja tilan väki

KUVAUSMUISTIO

Saavuimme kuvauspaikalle Pielavedelle lauantaina n. klo 14.00. Kirsi tuli paikalle Oulusta ja Johanna Mikkelistä, joten yhteinen kyyti ei ollut mahdollinen. Johanna tuli Iisalmen kautta ja haki kameran sieltä. Nyt meillä on videokamera käytössämme elokuun alkuun saakka.

Saimme kuvattua Pielavedellä melko monipuolisesti maatilan elämää. Peltotöistä kuvasimme äestystä (nainen ajoi traktoria), kylvöä ja lietelannan levitystä varalta, vaikka se ei niin positiivisia mielikuvia varmaan herätäkään.

Peltotöiden jälkeen menimme kuvaamaan navettaa. Janne toi vasikkapuolelle myös kissan, joten siinä niitä pehmeitä elukoita tytöille. Kuvasimme myös Jannen työskentelyä karsinoissa, joka voidaan esittää lomittajana. Jonkin verran kuvasimme myös pihatun puolta. Siihen emme kuitenkaan paljoa keskittyneet, koska saamme navettakuvia ihan mukavasti toisesta opinnäytetyöstä.

Lisäksi otimme pienen pätkän videokuvaa myös kahdesta vanhasta aitasta, joissa oli sisällä vanhoja maataloustyökaluja. Kuvasimme hiukan myös maalaismaisemaa, järveä pellon takaa. Uskomme kuitenkin saavamme muualta myöhemmin kesällä parempiakin maisemakuvia.

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 29.7.2006, klo 12.30 – 14.00
Paikka Luonto-Savo, Iisalmi
Läsnä Johanna Kanninen, Kirsi Mäkäräinen ja yrittäjä itse

KUVAUSMUISTIO

Tulimme kuvauspaikalle molemmat omilla autoilla, koska jälleen kerran toinen tuli pohjoisesta ja toinen etelästä. Kuvauspaikalle saavuttiin noin klo 12.30 lauantaina. Isäntä oli unohtanut koko kuvauspäivän, mutta onneksi sattui olemaan paikalla, kun sinne mentiin.

Kiersimme kuvaamassa kolmea mökkiä, joista yhdessä oli asukkaat juuri silloin. Tämä mökki oli järven rannalla. Sitten kuvattiin uutta, vasta valmistumassa olevaa mökkiä. Lisäksi kuvattiin suurempaa mökkiä, oikeastaan omakotitaloa. Tämä oli se rakennus, jossa hollantilaiset NASEK-vieraat asuivat. Kaikista mökeistä on kuvaa ainoastaan ulkopuolelta.

Luonto-Savon ympäristössä oli hyviä maisemia, joten saatiin sieltä ihan mukavasti myös maisemakuvaa. Oli kumpuilevaa peltoa ja niitettyä heinää. Yhdellä pellolla oli traktori töissä. Siellä kuvattiin myös seikkailurataa, mistä käy ilmi taas yksi vaihtoehto siitä, mitä maalla voi tehdä.

Lopuksi kuvattiin vielä itse tilalla vanhasta navetasta tehtyä ruokailu/kokoustilaa ja navetan vintille tehtyä ”puuhapistettä”, jossa oli mm. kiipeilyseinä. Lisäksi pihasta kuvattiin vielä perinnemaisemaa, joka tosin oli jo hiukan heinittynyttä.

Aikaa meillä kului kuvaamiseen noin puolitoista tuntia ja takaisin lähdimme siinä kahden aikoihin iltapäivällä.

Savonia-ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 3.8.2006, klo. 11.30–18.00
Paikka Farmari, Suomen Maatalousnäyttely, Seinäjoki
Läsnä Kirsi Mäkäräinen ja Johanna Kanninen

KUVAUSMUISTIO

Johanna ja Kirsi tulivat maatalousnäyttelyyn kumpikin omalta suunnaltaan, Johanna Mikkelistä ja Kirsi Oulusta. Johanna oli paikalla hieman aiemmin, mutta kuvaaminen aloitettiin vasta kun Kirsi oli tullut, koska kamera oli Kirsillä.

Kuvasimme ihan ensiksi vanhoja maatalouskoneita, joita oli melkoinen määrä. Tärkeimpänä oli vanha puimuri. Koneita kuvattuamme lähdimme eteenpäin ja kävimme tutustumassa hallissa oleviin kohteisiin, mutta siellä ei mielestämme ollut mitään kuvattavaa.

Seuraava kuvauskohteemme oli eläinosasto. Kuvasimme siellä lähes kaikkea, mitä oli esillä. Kuvasimme lehmiä, sonneja, emolehmiä, ylämaankarjaa, lampaita, hevosia ja sikoja. Kanoja, tai muita lintuja ei tänä vuonna ollut esillä ollenkaan. Kuvasimme myös suomenkarjan käsinlypsyä. Lisäksi yritimme kuvata laamoja, mutta kuvaajan lyhyestä pituudesta johtuen se jäi vain yritykseksi.

Kahden eläinosastolla tehdyn kierroksen jälkeen totesimme, että eiköhän se ole jo nähty ja markkinakojujen kiertelyn jälkeen aloimme jo suunnittelemaan kotiin lähtöä. Lähdimme sitten Johannan kanssa kumpikin eri suuntiin ja Kirsi kuvasi vielä lopuksi matkan varrelle sattuneita uusia puimureita ja traktoreita, jos niille olisi vaikka käyttöä.

Tarkoituksena oli käydä kuvaamassa yhden kanalan esittelyä, mutta päivä alkoi olla jo niin pitkällä, kun pois oltiin lähdössä, että se jäi. Ajattelimme, että saamme kanan kuvan kuitenkin Johannan arkistoista, joten ei kiirehditty itse näyttelyalueelta pois.

Hei Kirsi,

Tietyllä varauksilla editointi on mahdollista (tila on ensisijaisesti varattu Kuopion yliopiston henkilökunnan käyttöön ja sieltä olisi sitten etsittävä sopivat päivät).

Ja hintaahan sille tulisi:
noin. 150€ päivä (7 tuntia) sis. käyttöön
ohjauksen ja tuen tarvittaessa (ei kokoajan).

On vaikea arvioida kuinka kauan kokonaisuuden toteuttaminen teiltä vie.

t. Pasi Karvonen

At 22:24 28.3.2006, you wrote:

>Hei!
>
>Olemme kaksi agrologiksi Savonia-amk:ssa
>opiskelevaa tyttöä. Olemme tekemässä
>opinnäytetyönä maaseudun markkinointi dvd:tä,
>joka on suunnattu pohjoissavolaisille
>yläasteille. Työ tehdään Pohjois-Savon MTK:n spv hankkeen puitteissa.
>
>Tuotoksessamme esitellään maaseudun ammatteja
>laidasta laitaan. DVD:n tulisi olla valmis marraskuussa 2006.
>
>Emme ole tehneet tällaista työtä aiemmin ja
>siksi tiedustelisimme, onnistuuko dvd:n
>editointi teillä siellä. Katsoimme Matti Setälän
>ja Antti Väänäsen tekemän opinnäytetyön
>säilörehun korjuuketjuista, joka oli editoitu
>teillä. Siitä saimme tiedon oppituvasta.
>
>Jos editointi on mahdollinen, niin paljonko se maksaa?
>
>Terveisin:
>Kirsi Mäkäräinen

Pasi Karvonen
Suunnittelija
Kuopion yliopisto, Oppimiskeskus
PL 1627, 70211 Kuopio
p. 017-163629 tai 040-53 21 285

(Karvonen, 2006.)

Hei !

Anteeksi, kun vastaan kyselyynne vasta nyt, mutta olen ollut lomalla.

Editointi ja DVD:n teko on meidän laitteistolla mahdollista suorittaa.
Jos editoinnin tekee itse hinta 50,00€/pv

jos taas me editoimme niin hinta 165,00€/pv (on käytännössä aika hankalaa,
koska omat aikataulumme eivät varmaankaan anna myöten)

Kannattaa kylläkin kysellä Pohjois-Savon ammattikorkeakoulun informaatiotekniikan kehitysyksiköltä,
josko heillä olisi mahdollista suorittaa editointi. Siellä olisi sellainen henkilö kun Hannu Karppinen
puh. 017-255 5572

Raimo Pesonen

Kuopion Mediakeskus

Puistokatu 20

70110 KUOPIO

puh. 017-182 471

gsm.044-7182 471

www.mediacenter.kuopio.fi

From: Kirsi Mäkäräinen [mailto:Kirsi.Makarainen@student.savonia-amk.fi]

Sent: 22. toukokuuta 2006 13:25

To: Raimo Pesonen

Subject: Opinnäytetyön editointi

Hei!

Opiskelen lisälnessä Savonia- amk:ssa agrologiksi. Olemme tekemässä opinnäytetyönä maaseudun markkinointi dvd:tä, joka on suunnattu pääasiassa pohjoissavolaisille yläasteille. Työ tehdään Pohjois-Savon MTK:n spv- hankkeen puitteissa.

Tuotoksessamme esitellään maaseudun ammatteja mahdollisimman monipuolisesti, painottuen maatalouteen. DVD:n tulisi olla valmis marraskuussa 2006.

Emme ole tehneet vastaavanlaista työtä aiemmin ja apu editoinnissa olisi tarpeen. Tiedustelisinkin nyt, onko teillä siellä mahdollista editoida tuotoksemme? Voisitko te editoida dvd:mme? Toinen vaihtoehto olisi, että teemme sen itse, mutta tarvitsemme siihen paljon ohjausta.

Jos editointi teillä on mahdollinen, niin paljonko se maksaa?

Terveisin:

Kirsi Mäkäräinen

(Pesonen, 2006.)

Tarjous.

Editointityö sekä laitevuokra noin 8 minuutin AMK esittelyvideolle.
Normaalihinta 35 e/h sis alv 22%.

Kiinteä hinta tälle työlle: 160 e + 22 % alv yhteensä, noin 8 h työtä.
Sisältää 1 kpl DVD-R Jewel Case. Työvaiheiden aikana käytössä 1kpl esikatseluvaiheen DVD-RW.

Työn eteneminen.

Versio 1.

Raakaversio, jossa ryhmän etukäteen valitsemat otokset, äänet sekä digikuvat ovat tallennettu editointiaikajanelle.

Versio 2.

Yhteistyössä ryhmän kanssa hiomme esityksen ensimmäiseen katseluun.
Ryhmä merkkää virheet ja huomioi lisäykset

Versio 3.

Toinen katselu virheet ja lisäykset huomioituina
-> valmis poltettavaksi

Versio 4.

Esikatselu DVD - > valmis DVD

Vaatimukset materiaailta

- * valmiiksi valitut otokset (kasettinumero sekä juokseva numero/aika) (DV muodossa)
- * valmiit äänet ja musiikki (wav-muodossa)
- * still-kuvat digimuodossa (jpg-muodossa)

Muut vaatimukset

- * ryhmän digivideokamera käyttöön materiaalin siirron yhteydessä (kamera -> tietokone)
- * aikaa työn tekemiseen 2 - 3 viikkoa

Tarjous voimassa toistaiseksi. Työn voin aloittaa ke 6.9. klo 10.00.

Terveisin

Jarmo Miettinen

Ohjelmatoimisto Jake's Promotion

ÄÄNENTOISTOA ---- OHJELMAA ----- ELÄMYKSIÄ

jakes@jakes.fi

www.jakes.fi

044 59 39 209

----- Original Message -----

From: [Kirsi Mäkärainen](mailto:Kirsi.Mäkärainen)

To: jakes@jakes.fi

Sent: Tuesday, August 29, 2006 11:12 AM

Subject: Opinnäytetyön editointi

Hei!

Käsikirjoitus on liitteenä. Siihen varmasti tulee vielä muutoksia, mutta jospa tuosta suuntaa saisi.

Tarkoituksena on antaa nuorille kuvaus nykyaikaisesta maaseudusta ja nuorten mahdollisuuksista siellä. Myös maaseudun kehitystä on tarkoitus saada hiukan näytettyä.

Videon pituus on noin 8 minuuttia ja osaan ajasta tulee musiikki.

(Miettinen, 2006.)

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 5.9.2006, klo. 11.00–12.00
Paikka Töyrykatu 8 A
Läsnä Johanna Kanninen ja Jesper Kauhanen

EDITOINTIMUISTIO

Johanna Kanninen kävi ensimmäisen kerran editoija Jesper Kauhasen luona. Opinnäytetyön kaikki kuvattu materiaali vietiin editoijalle. Jesper otti kasetit ja kokeiltiin alkaako hänen editointi ohjelma ajamaan kasettien sisältöä tietokoneelle. Ohjelma ei toiminut, vaan tarvittiin erilainen kaapeli, jonka välityksellä kasettien sisältö saadaan tietokoneelle. Jesper hommasi kaapelin ja sovimme, että seuraavana päivänä (6.9.06) jatketaan kuvamateriaalin käsittelyä.

Puhuttiin Jesperin kanssa DVD:n aikataulusta. DVD:n editoinnin tulisi olla valmis lokakuun loppupuolella. Samalla kertaa allekirjoitettiin työsopimus. Jesper Kauhanen tekee DVD:n editoinnin työsopimuksen osoittamalla ajalla 1.9–30.10.06 välisellä ajalla, sen tuntimäärän mukaan, joka on määritelty työsopimuksessa.

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 6.9.2006, klo. 14.00–17.00
Paikka Töyrykatu 8 A
Läsnä Johanna Kanninen ja Jesper Kauhanen

EDITOINTIMUISTIO

Johanna Kanninen meni editoimaan Jesper Kauhasen luokse opinnäytetyön kuvamateriaalia. Jesper oli saanut laitettua kuvamateriaalin tietokoneelle lainattuaan oikeanlaisen kaapelin.

Kävimme läpi kaiken kuvatun materiaalin ja poimimme sieltä sellaiset pätkät joita tullaan käyttämään opinnäytetyön valmiissa DVD:ssä. Omaa kuvaamaamme materiaalia oli kolme tuntia. Lisäksi otimme lypsyrobotin kuvamateriaali aikaisemmin tehdystä opinnäytetyöstä (Antti Junttila, Petri Kurvinen, Edistyksellisten navettaratkaisujen videoesittelymateriaalin tuottaminen). Kyseisen kuvamateriaalin käyttöön oli kysytty lupa tekijöiltä. Omasta kuvamateriaalista kävimme läpi kuvamateriaali ja osa kuvamateriaalista oli laadullisesti huonoa, joten se karsittiin pois. Kuvamateriaalia otettiin riittävästi käyttöön, jotta sitä pystyttäisiin käyttämään ja muokkaamaan.

Jesper tekee käsikirjoituksen mukaisen raakaversion DVD:stä. Tätä versiota tullaan näyttämään muille ja pyydetään kommentteja. Näiden pohjalta muokkaamme DVD:tä. DVD:n raakaversion tulisi olla valmis viikon sisällä. Kun DVD:n raakaversio on valmis Jesper ilmoittaa siitä.

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 14.9.2006, klo. 10.00–12.00
Paikka Töyrykatu 8 A
Läsnä Johanna Kanninen ja Jesper Kauhanen

EDITOINTIMUSITIO

Jesper Kauhanen oli saanut editoitua käsikirjoituksen mukaisen raaka versio DVD:stä. Katsottiin DVD:n raakaversio ja kumpikin meistä oli sitä mieltä että DVD:stä puuttuu juoni. Tällä hetkellä kuvat vaihtuvat kuvasta kuvaan, eivätkä ne edenneet loogisesti. Aiheet hyppäsivät toisesta asiakokonaisuudesta toiseen. Mietittiin miten saataisiin yhtenäinen juoni jossa asiakokonaisuudet liittyisivät toisiinsa. Miettimisemme ei tuottanut tulosta, vaan päätimme, että pyydämme muiden mielipiteitä DVD:stä ja jatkamme sen pohjalta DVD:n muokkaamista. DVD:n raaka versio poltettiin levyille, josta sitä pystyy katsomaan.

Puhuimme Jesperin kanssa DVD:n musiikista. Hän kysyy kaveriltaan, joka tekee musiikkia voisiko hän säveltää musiikin. Tällöin musiikki tulisi halvemmaksi kuin Teoston kautta tilattuna.

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 18.9.2006 klo. 19.00–20.30

Paikka Töyrykatu 8 A

Läsnä Johanna Kanninen, Jesper Kauhanen, Kirsi Mäkäpäinen

EDITOINTIMUISTIO

Editoija Jesper Kauhanen oli tehnyt muutokset, joita edellisellä kerralla (15.9.06) olimme käyneet läpi DVD:hen. Katsoimme senhetkisen DVD:n version. Olimme Kirsin kanssa sitä mieltä, että nyt DVD:ssä on juoni ja se etenee loogisesti.

Jesper oli tehnyt lopputekstit, joihin tulee lisätä vielä yhteistyökumppaneiden logot. DVD poltettiin oikealle DVD-levylle. Jesperin kaveri tekee musiikin DVD:hen. Hän lähettää tarjouksen musiikin tekemisestä Johanna Kanniselle.

Maria Hartikainen tulee näyttämään DVD:tä 22.9.06 suuremmalle yleisölle. Tässä tilaisuudessa syntyneiden kommenttien ja parannusehdotusten tiimoilta tulemme muokkaamaan dvd:tä. Tarkempi ajankohta sovitaan myöhemmin Jesperin kanssa.

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 10.10.2006, klo. 13.40–15.40

Paikka Töyrykatu 8 A

Läsnä Johanna Kanninen, Jesper Kauhanen, Kirsi Mäkäräinen

EDITOINTIMUSITIO

Kävimme editoija Jesper Kauhasen luona tekemässä DVD:hen muutoksia, joita viime opinnäytetyön palaverissa olimme käsitelleet. Erä- ja luontomatkailu haluttiin tuoda esille DVD:ssä. Lisäsimme kuvan ja tekstin avulla erä- ja luontomatkailun. Metsäkohtaan lisättiin kuvan avulla metsuri. Huoltomieskohtausta elävöitimme myös kuvalla, jossa kaksi nuorta on korjaustyössä. Kuvamateriaalia saimme käyttöömmme Nuori- ja lupaava hankkeelta. Niina Mäntyniemi lähetti meille kuvia sähköpostin välityksellä käyttöömmme. Hänen kuvamateriaalissa ei kuitenkaan ollut maitoautoa, jota olisi kaivattu lisäksi DVD:hen.

Lopussa, jossa kerrotaan maaseudun eri ammateista ja koulutusvaihtoehdoista lisäsimme listaan lisää ammatteja ja koulutusvaihtoehtoja MTK:n tekemästä Maaseudulla on paljon mahdollisuuksia esitteestä. Muutimme myös taustakuvaa tähän kohtaukseen. Aikaisemmin ollut Luonto-Savossa kuvattu hollantilaisten tanssikohtaus jätettiin pois, koska sitä monikaan ei ymmärtänyt mihin tanssi liittyy. Laitoimme taustalle maisema still-kuvan, jonka päällä teksti liikkuu.

DVD:tä oli näytetty yläaste ikäisille ja he antoivat palautetta arviointilomakkeen avulla DVD:n sisältöä. Tämä palaute oli käyty läpi ja myös sen pohjalta tehtiin joitakin muutoksia. Huomasimme Kauppi Heikin koululla näyttäessämme DVD:tä, että DVD:ssä näkyvät tekstit eivät näkyneet kokonaan tavallisessa televisiossa. Pienensimme tekstien fontteja.

Musiikin olisi pitänyt olla tähän kertaan mennessä valmiina ja meidän olisi pitänyt sovittaa musiikkia DVD:hen. Jesper ei ollut saanut vielä musiikkia, koska musiikintekijä ei ollut saanut lähetettyä musiikkia Jesperille sähköpostin välityksellä. Musiikki tulee tällä viikolla ja Jesper sovittaa musiikin DVD:hen. Sovimme, että Johanna käy hakemassa DVD:n johon musiikki on liitetty. Tätä näytetään toimeksiantaja Maria Hartikaiselle ja myös muiden mielipiteitä kysytään musiikista.

Savonia- ammattikorkeakoulu
Maaseutuelinkeinojen koulutusohjelma

MUISTIO

Aika 6.11.2006, klo. 15.30–17.00

Paikka Töyrykatu 8 A

Läsnä Johanna Kanninen ja Jesper Kauhanen

EDITOINTI MUSITIO

Editoija Jesper Kauhanen oli saanut DVD:n musiikin ja laittanut sen valmiiksi. Kuuntelin musiikin, joka sopi hyvin. Musiikki oli vähän kantrihenkeistä, joka loi maalaistunnelmaa DVD:hen. Muutamassa kohdassa itse musiikkia hiljennettiin ja esille tuotiin enemmän luonnon ääniä, kuten traktorin ääntä. Muuten DVD oli viimeisiä muokkauksia vaille valmis.

Lopputeksteissä oli pari virhettä. Ylä-Savon Ammatti-instituutti oli väärällä nimellä, oikea nimi on Ylä-Savon Ammattiopisto. Myös Aholan strutsitilan nimessä oli pieni virhe.

DVD:n lopussa on esitelty eri maaseudun tarjoamia työmahdollisuuksia ja koulutustarjontaa. Näissä teksteissä oli pientä hienosäätöä. Ammattilistaan tehtiin muokkausta ja siitä poistettiin joitakin ammatteja kuten rajavartija. Listasta tehtiin enemmän eri aloittain jaoteltu kuten esim. hevostalous, mehiläistalous jne. Tällöin listasta ei tullut niin pitkä ja sen ehtii lukea paremmin. Koulutusvaihtoehtoihin lisättiin muutama uusi koulutusvaihtoehto toisen asteen koulutukseen. Korkeakoulututkintojen perään lisättiin AMK.

Näiden korjausten jälkeen DVD käytiin vielä kerran läpi ja sen tekstit luettiin mahdollisten kirjoitusvirheiden varalta. Kaikki oli käyty läpi, valmis Maaseutu on! DVD poltettiin mastermuotoon, ja tämä toimitetaan Dynyncd monistamoon valmistukseen.

ARVIOINTILOMAKE OPPILAILLE JA OPOILLE
MAASEUTUA JA MAASEUDUN AMMATTEJA ESITTELEVÄN DVD:N RAAKAVERSIO

1. Onko esittely dvd mielestäsi
 - a. sopivan pituinen
 - b. liian lyhyt
 - c. liian pitkä

2. Oliko asioiden esittelyssä
 - a. sopiva nopeus
 - b. esittely oli liian hidas
 - c. esittely oli liian nopea

3. Oliko dvd:n sisältö mielestäsi
 - a. mielenkiintoinen
 - b. jonkin verran mielenkiintoinen
 - c. ei yhtään mielenkiintoinen

4. Mitä Sinulle jäi mieleen maaseudusta ja maaseudun ammasteista?

5. Mikä dvd:ssä oli parasta?

6. Mitä parannettavaa dvd:ssä oli?

7. Muita kommentteja

KIITOS VASTAUKSESTASI!

Johanna Kanninen
johanna.kanninen@luukku.com
 puh: 040- 9033641

TARJOUS Monistus,

Kiitämme mielenkiinnostanne palveluitamme kohtaan. Tarjoamme teille DVD-monistuspalveluja seuraavasti:

DVD-monistus:

Monistus 1000 kpl ja yli	2,00	Eur/kpl
Monistus 500 kpl ja yli	2,35	Eur/kpl
Monistus 300 kpl ja yli	2,85	Eur/kpl
Monistus 200 kpl ja yli	3,20	Eur/kpl
Monistus 100 kpl ja yli	3,50	Eur/kpl
Masterin sisäänluku	30	Eur/master levy

Musta painatus levyn pintaan:

Mv. painatus levyyn	0,10	Eur/kpl
Painatuksen aloitusmaksu	20	Eur/master levy

Väripainatus levyn pintaan:

4-väri painatus levyyn	0,95	Eur/kpl
Painatuksen aloitusmaksu	40	Eur/master levy

DVD-kotelon kansipaperi:

4 s. 4/0 tai 4/1 värinen	0,80	Eur/kpl
Painatuksen aloitusmaksu	40	Eur/tuloste

Pakkaus:

DVD-kotelo	0,50	Eur/kpl
------------	------	---------

Pakkauksen hinta sisältää pakkaustyön meillä valmistetulle painomateriaalille.

Mikäli DVD sisältää musiikkia, tarvitsemme valmistusluvan Teostolta tai ilmoituksen siitä, että aineisto ei ole Teoston alaista.

Hinnat v.v Helsinki, ilman arvonlisäveroa. Arvonlisävero 22 % lisätään hintoihin. Toimituskulut lisätään hintoihin (kuljetus lisälmeen).

Maksuehto: postiennakko.

Toimitusaika on 2-3 päivää DVD-monistuksessa ja lasertulosteessa.

Annan mielelläni lisätietoja.

Toivomme tarjouksemme sopivan Teille.

Ystävällisin terveisin ja yhteydenottoanne odottaen,
 ATK-Expert Oy/ Kimmo Ahonen
kimmo.ahonen@atk-expert.fi
www.atk-expert.fi
 puh. (09) 350 5370
 Nurkkatie 2
 00760 Helsinki

(Ahonen 2006.)

Terve Johanna,
hintaa pyytämällesi paketille tulisi 5 €,~ / kpl + alv.
Toimituskulut olisivat n. 11 €,~ + alv.

Parhain terveisin,
Ismo

Ismo Tamminen
Digital Plant Oy
Läkkisepäntie 13 A
Fin-00620 Helsinki
Tel + 358 9 477 40 700
Fax + 358 9 477 40 705
Gsm + 358 40 900 7400
e-mail: ismo.tamminen@digitalplant.fi
<http://www.digitalplant.fi>

-----Alkuperäinen viesti-----

Lähettäjä: Kanninen Johanna [mailto:johanna.kanninen@luukku.com]
Lähetetty: 8. lokakuuta 2006 10:34
Vastaanottaja: ismo.tamminen@digitalplant.fi
Aihe: Tarjouspyyntö dvd:n valmistuksesta

Hei!

Voisitteko lähettää tarjouksen opinnäytetyömme dvd:n valmistamisesta, siten että tarjous sisältäisi dvd:n polttamisen (R- levyille), dvd kotelon ja kansimonisteen. Kansimoniste olisi värillinen. Valmistuserä on 150 kpl ja dvd:n kesto on 8 min.
Toimitus olisi Iisalmeen. Osaatteko sanoa minkä verran toimituskulut tulisivat maksamaan?

Terveisin
Johanna Kanninen

(Tamminen 2006.)

3(4)

Johanna Kanninen
Iisalmi

TARJOUS

10.10.2006

VIITE

Puhelinkeskustelu Johanna Kanninen / Timo Pekkarinen

Tarjoan seuraavasti DVD levyjen monistusta

DVD-R levyjen monistaminen valmiilta DVD masterilta sisältää

- levyjen monistamisen
- 4-väri mustesuihku labelin levyn pintaan
- 4 väri bookletin eli kansilehden
- DVD kotelon (musta)
- aineiston käsittelykulut
- pakkaustyöt

150 kpl, 393 €+ alv 22 %

Yhteensä 479,46 €+ toimituskulut

Toimitusaika n. 1 viikko materiaalin saapumisesta

Ystävällisin terveisin

Timo Pekkarinen
Dynyn CD-monistamo
PL 191 Kuopio
P.041 4371736
www.dynyncd.net

(Pekkarinen 2006.)

Hei Johanna

Kiitos tarjous pyynnöstä.

Ohessa hinta tietoa dvd kansi paperista.

150 kpl 184 x 274 4/0 paperi päällystetty 130g.

hinta 120,00 euroa + alv 22%.

Hinta laskettu tulostus valmiista aineistosta.

Ladonta ja muutos työt 40 euroa + alv /tunti.

Kansi paperi toimitetaan suorana.

Terveisin

Eco - Print Oy

Jari Pulkkinen

017 814 641

(Pulkkinen 2006.)

